

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

355^R

ΖΑΠΠΕΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΛΛΑΣ

ΗΤΟΙ

Περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως ἀμφοτέρων τῶν
ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνωτάτων κεντρικῶν
Ἑλληνικῶν Πάρθεναγωγείων
Ζαππείου καὶ Παλλάδος.

ὑπο

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΑΓΚΑ

ταῦ ἐκ Κλεισοῦρας τῆς Μακεδονίας.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΠΗΓΙΑΔΕΣΑΝΔΡΗ

1885

2 Δρ. 590'921

ΑΝΑΤΙΘΕΤ ΑΙ ΤΟ ΠΟΝΗΜΑΤΙΟΝ ΤΟΔΕ,

ΤΗ:

ΜΕΓΑΘΥΜΩΙ, ΦΙΛΟΥΓΝΕΙ, ΠΕΡΙΦΑΝΕΙ, ΠΕΡΙΑΛΛΗΤΩΙ

ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΙΑΙ ΤΕΤΡΑΚΤΥ-Ι·

Ν. ΔΟΥΜΠΑΙ

ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας τὰς διατριβάς αὐτοῦ ποιοῦμένη·

ΧΡ. ΖΩΓΡΑΦΩΙ

ἐν Παρισίοις·

Γ. ΑΒΕΡΩΦ

ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου καὶ

Α. Χ. ΚΩΣΤΑΙ

ἐν Κωνσταντινουπόλει

ΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ ΣΕΒΑΣΜΟΥ

Περὶ φανερότητος τετρακτύος!

Τίσι τοῖς ἄλλοις προσφυνέστερον ἀναθέσθαι με τὸ ποιημάτιον τόδε εἰ μὴ Σοὶ ἦτις οὐ πάντως εὐεργετοῦσα καὶ ἀποστέλλουσα τὰς εὐποίας πανταχοῦ γῆς τῆς πατρίδος, ὅτε μὲν ἀδρᾷ δαπάνη ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα ἀνεγείρουσα καὶ ὑποστηρίζουσα, ὅτε δὲ τῶν ἐν καλύβαις καὶ οἰκίσκοις ὑπὸ περιτῶν κατατροχόμενων προστατεύουσα καὶ βάλσαμον τῆς παραμυθίας ἐν πληγαῖς χαινούσαις ἀφειδῶς ἐγχεύουσα, ὡς ἀστὴρ οὐ αἰ ἀκτίνας τοῦ φωτός ἀπανταχοῦ ἀφικνούμεναι πᾶσαν γωνίαν οἴκου περιχρῶν θερμαίνουσι καὶ ζωογονοῦσι;

Δέξαι ὅθεν εὐμενῶς τὸ ταπεινὸν τοῦτο ἔργον ὁμογενοῦς, ὄν, εἰ καὶ μακρὰν, οὐδὲν τῶν πραττομένων ἀγαθῶν ἔργων λανθάνει, ἃ ἢ μὲν μετριοφροσύνη Σου περᾶται ἀποκρύψαι, ἢ ἢ πολυπραγμοσύνη τοῦ ἄλλου ἀποκαλύπτει καὶ εἰς φῶς ἐξάγουσα παρουσιάζει ἅσασιν. Ἐγὼ εἰς τῶν ἀποκαλυπτόντων εἰμὶ καὶ σύγγνωθι μοι διὰ τὴν τάλημν.

Τῆς 29 Ἰουνίου 1885 Κωνσταντινουπόλις.

Γ. ΝΙΑΓΚΑΣ

ΠΕΡΙ ΖΑΠΠΕΙΟΥ

§.

Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τῆς παρ' ἡμῖν θηλείας νεολαίας, πρὸ τῆς συστάσεως τῶν δύο ἀνωτάτων Παρθεραγωγείων Ζαππείου καὶ Παλλάδος, ἦν ὅλως ἀτελής καὶ σχεδὸν ἅπαν παρημελημένη, καὶ συμφῶνως τῇ ἐν ἡ ἐλῶμεν ἐποχῇ καὶ ἀναλόγως μὴ γιγνομένη. Ὅθεν αἱ νέαι σύλφοι γιγνόμεναι πάντῃ ἀτελεῖ τοῖς ἐξ αὐτῶν τικτομένοις προσέφερον ἀγωγῆν, καὶ τῷ ἑλληνικῷ, ὡς εἶπεῖν, χαρακτηρῖ, τῷ ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν σοφῶν ἡμῶν προγόνων ἀπορρέοντι, καὶ τῇ τῆς πατρίδος ἡμῶν θρησκείῃ διδασκαλίᾳ μὴ σύμφωνον, ἵνα μὴ εἴπω, ἀτιχειμένην.

2.

Ὀλίγαι νεάνιδες μόνον, καὶ αὐταὶ τῶν πλουσιῶν θυγατέρες, ἐλάμβανον ὅπως οὖν ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, ὑπὸ διδασκάλων τελειότεραν μὲν, ἀλλ' οὐκ καὶ τὴν δέουσαν καὶ ἐμπρέπουσαν τῇ Ἑλληνίδι ἐκπαίδευσιν καὶ διδασκαλίᾳ· αἱ δ' ἐξερχόμεναι ἐκ τῶν ξένων Παρθεραγωγείων ἄκρῳ μόνον τῷ δακτύλῳ, ὡς εἶπεῖν, μετελχον τῆς ἑλλη-

νικῆς παιδείας τε καὶ γλώσσης, ὥστε ὅπως ἄμειροι τῆς
 ἔθνηκῆς αὐτῶν ἀγωγῆς διετέλουν οὐσαι. Τῆς δ' ἐπὶ τὴν
 πατρίαν αὐτῶν θρησκείαν πεποιθήσεις ἀμυδράς τε καὶ
 ἀσθενεῖς ἐκέκτηντο, καὶ ὡσανεὶ κάλαμος, ὑπὸ τῆς ἐλα-
 φροτέρας πνοῆς τοῦ ἀνέμου ἦσαν σαλευόμεναι, καὶ ὀρ-
 θόδοξοι μὲν Ἑλλητίδες τοῦνομά ἐλέγοντο, πράγματι δὲ
 πᾶν ἄλλο ἦσαν, ἢ τοιαῦται, οἷαι ἐκαλοῦντο· ὡς ἐκ τού-
 του δὲ ἀπέβαινον σκληραὶ κατὰ τὴν καρδίαν· ψυχραὶ
 καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὴν θρησκείαν.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἄνδρες φιλόφρονες καὶ
 ὑπὲρ τοὺς ἰδιώτας ἐχόντες, δυσθυμοῦντες καὶ τὴν οἰκ-
 τρὰν ταύτην κατάστασιν βλέπων μὴ ἀνεχόμενοι, λαβόν-
 των τὴν πρωτοβουλίαν τῶν κυρίων Καραπάνου, Χρη-
 στάκη Ζωγράφου καὶ Κ. Καραπάνου, ἐπεχειρήσαν τὴν
 σῆσιν γυναικείου συλλόγου ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων καὶ
 εὐπαιδευτοτέρων δεσποικῶν συγκροτουμένου, οὕτως τὸ
 πρῶτον μέλημα καὶ φροντίς ὑπήρχεν ἢ κατόρθωσις κα-
 θιδρύσεως Παιθραγωγείου, οὗ τὸ σκοπούμενον ἦν ἢ,
 ἢ ὅσοι οἷόν τε τελειότερα τῶν νεανίδων ἀνάπτυξις καὶ
 μόρφωσις διὰ διδασκαλίαν ἀπάντων τῶν ἐγκυκλίων μα-
 θημάτων καὶ ἀκριβοῦς μαθήσεως τῆς βασιλίδος τῶν
 γλώσσων καὶ γλώσσης τῶν πατέρων αὐτῶν τῆς ἑλληνι-
 κῆς, παραλαμβάνομένων ἐκ τῶν κατωτέρων Παιθρα-
 γωγείων καὶ ἰδίᾳ τοῦ τῆς κοινότητος τοῦ Σταυροδρο-
 μίου, ἐν οἷς ἐδιδάσκετο σχεδὸν μόνον ἢ ἀνάγνωσις
 καὶ ἡ γραφὴ ἀνορθόγραφος. Ἐκ δὲ τοῦ ἐν Σταυροδρο-

μείῳ, πρὸ τῆς διευθύνσεως τῆς λόγιᾳ τε καὶ ἐργῳ ἀξίας
 παρτὸς ἐπαίρου κ. Κ. Καλογεῶ, ἀπελύοντο διδασκό-
 μεναι αἱ νεανίδες καὶ τινα θρησκευτικὰ μαθήματα ἀ-
 κροθιγῶς πως, σὺν ἄλλοις ὀλλοῖσι τισιν, ἀποτελοῦντα
 μόνον μέρος ἐλάχιστον τῆς ἐγκυκλίου καὶ καθόλου
 παιδείσεως, τοῦ τοῦ διαμέροντος εἰς αἶν ἐν ὁποῖοις στε-
 ροῖς καὶ μηδέποτε ἀρκούντως ἀναπτυσσομένου καὶ
 σπουδαίως μέχρι τῆς ἐκτελοῦς καταροήσεως τῶν ἀρι-
 στοτηγμάτων τῶν κλασικῶν συγγραφέων τῆς ποτικῆς
 ἀρχαιότητος ἐρηκτικῆς διδασκαλίαις.

Συνέβαινε δὲ δυστυχῶς τὸ παράδοξον τοῦτο· αἱ μὲν
 τῶν Εὐρωπαίων πεπαιδευμέναί νῆαι ἐγγλωσσικῶν μελε-
 τῶσαι ἐν τοῖς μεταπεφρασμένοις ἐν τῇ γλώττῃ αὐτῶν
 συγγράμμασι τὴν ἑλληνικὴν φιλολογοίαν καὶ τῶν προ-
 γόνων ἡμῶν τὰ ἀριστοτηγμάτια, τὰ μορφοῦντα καὶ ἀ-
 ναπτύσσοντα διάνοιαν καὶ καρδίαν καὶ καθιστάντα αὐ-
 τὰ ἴδια τῶν λογικῶν ὄντων· αἱ δ' ἡμέτεραι τούτων
 διετέλουν οὐσαι ἀδαεῖς, εἰ καὶ ἐγκυκλιῶσαι ἐπὶ τῇ ἐκ
 τοιούτων λαμπρῶν προγόνων καταγωγῇ. Ἐπαίοντο
 οὐσαι ἄλλο τι, ἢ ἑλλητίδες. — Ἀναγνωσκουσαι ἐν ξένη
 γλώσσῃ σύγγραμματα ἐρόοον τὸ τοῦ μᾶλλον ἢ τὸ ἐν τῇ
 μητρικῇ αὐτῶν γλώσσῃ· ταῦτα πάντα καλῶς ἔχουσαι
 ἔλεγον.

Ἄλλ' ὅμως πῶς ἦν δυνατόν ἢ σῆσεις ἀνωτάτων
 Παιθραγωγείων, παρεμφεροῦς τῷ Ἀθήνησιν Ἀρσακείῳ,

Χρήζοντος οὐκ ὀλίγη δαπάνη, καὶ πόρων οὐκ ὄντων;

Πῶς εὐρεθήσονται, ἔλεγον, οἱ πόροι τῆς ἐπὶ βάσεων στερεῶν καὶ ἀκραδάντων καθιδρύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι συντηρήσεως; Διὰ συνδρομῶν, ἔλεγον, ἄδύνατον διότι, ἐὰν ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῶν τῆς καρδίας χορδῶν τονίσει, διὰ παρακελεύσεως, παρορμητικῆς καὶ ἐνγλωττίας φητορικῆς γεννᾶται ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ θαυμασμός τις, ζῆλος καὶ προθυμία, ἐν τῇ δευτέρᾳ ὁμοίως θίξει καὶ τῇ τρίτῃ ἐτι μᾶλλον, φῶσει παρὰ τοῖς ἀνθρώποις κόρος τις ἄρχεται ἀναφαιρόμενος καὶ σβεννύμενος καὶ μὴ εὐρισκόμενος ἐν τῇ πρώτῃ ἰσχύϊ καὶ ἀκμῇ τὸ ὑπὲρ τῶν συνδρομῶν αἰσθημα, ὅταν μάλιστα καταλάβῃ τὴν ἀγορᾶν καὶ τὴν ἐμπορίαν νάρχη τις καὶ καχεξία.

6.

Ἐν ἀπορίᾳ οὖν διατελούντος τοῦ γυναικεῖο συλλόγου περὶ τῆς ἀπαιτουμένης εὐρέσεως τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων νεύρων καὶ στερεῶν τοῦ μελετωμένου οἰκοδομήματος στέλων, ὡς ἄγγελος, οὐρανόθεν ἀποστελλόμενος, παρίσταται ἐν τῷ μέσῳ εὐαγγελιζόμενος αἰσία ὁ Κ. Κωνσταντῖνος, τοῦ πικλῆν Προκλῆς Βασιᾶδος, ὁ ἱατροφιλόσοφος καὶ τανῶν Πρύτανης τοῦ ἐνταῦθα φιλολογικῶν Συλλόγου καὶ λυεὶ τὴν ἀπορίαν. Οὗτος, φησί, τὸ ἐν λόγω ζήτημα λύεται, ἢ ἐὺρεθέντος προσώπου τινὸς τῶν ἐπὶ φιλογενεῖα καὶ πλούτῳ διακρινομένων καὶ περιουσιωμένων ὁμογενῶν. Ἀγαμφιλόως, λέγει, Δέσπουναι ἀξιοῦμαι, γενομένης προτάσεως περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγ-

χης καὶ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ τῆς ἐν τῇ πρωτενοῦσῃ ταύτῃ ἐγκαθιδρύσεως τοῦ ἐν λόγον σπουδαίου οἰκοδομήματος, πρὸς τὸν ἐν Ῥωμαίᾳ ἐρημίτην τοῦ Βρούθεριου, φιλογενέστατον Κ. Κωνσταντῖνον Ζάππιν, πέποιθα ὁλοῦς ἐπὶ τὰ φιλογενῆ αἰσθηματὰ τοῦ ἀνδρὸς ὅτι ἡ φωνὴ ἡμῶν οὐκ ἔσται φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἀκούσασαι αὐταὶ τοῦ Κ. Βασιᾶδου ταῦτα Εὐαγγελισαμένου ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα, ὁμολογήσασαι δ' εἰτα χάριτας αὐτῷ ἐξήτησαντο ὅπως αὐτὸς οὗτος ἀναλαβὼν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ποιήσῃται τὴν πρότασιν τῷ ἀνδρὶ, ὡς εἶδε καὶ γιγνώσκει κάλλιον. Ἄομιμος οὖν παραλαβὼν τὴν ἀποστολὴν ταύτην, τὴν ὠφελιμωτάτην ἅμα καὶ σπουδαιοτάτην ὁ Κ. Β. καὶ ἀπελθὼν ὑποβάλλει παρὰ τῷ Κ. Ζάππῃ τὴν πρότασιν εὐσεβάτως.

7

Ἀρέπτως τὸ ζήτημα ἐνγλωττικῶς καὶ ὡς εἶδε, ἐπαριθμήσας τὰς ἐκ τῆς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ καθιδρύσεως ἀνωτάτου Παρθενουργεῖο προσγενησομένης τῷ ἔθρῳ ὠφελείας καὶ εὐρεν ἐντυχῶς τὸν ἄνδρα προθυμώτατον: Καὶ οὕτω πρὸ ἐτῶν ἀνεγερθὲν καὶ Ζάππειον ἐξ ὀνόματος τοῦ ἰδρυτοῦ ἐπικληθὲν λειτουργεῖ μέχρι τοῦ νῦν θαυμαστικῶς ἐν ξέροις μεγαλοπρεπέσιν οἰκοδομήμασι, διδάσκον ἅπαντα τὰ ἐγκύκλια μαθήματα, τὰ ἀπαιτούμενα εἰς κατάρτισιν καὶ τελείαν ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος τῆς παρ' ἡμῖν θηλείας νεολαίας ὥστε μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν αἱ Νεαὶ ἔχουσιν εὖ ἀρεπτηγμέναι, καὶ καταροῦσαι τὸν πλοῦτον τῶν ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν προγόνων σοφῶν

ιδεῶν, καὶ φέρουσαι ἐρόδιον τῆς εὐζωίας διὰ βίον, καὶ κατ' ἔτος οὐκ ὀλίγον ἀποφέρου καὶ ἀγλαῶν καρπὸν παρῶν.

8.

Ὅπως δὲ τὸ πρῶτον ἢ τέλειον, σποδείεις πάλιν γεγόνασι συνεταὶ καὶ περὶ κτήσεως ἴδιου κτήματος. Καὶ τούτου ἅμα καθυποβληθέντος τῷ ἀνδρὶ καὶ ταχὺ ἐπιδοκίμασθέντος ἐζητήθη χώρος κατάλληλος εἰς ἀνέγερσιν Παρθεναγωγείου. Εὐρέθη δὲ τοιοῦτος τὸ παρὰ τὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ λαμπρὸν νεόδμητον ναὸν τῆς ἁγίας Τριάδος κατὰ τὸ Ταξίμιον γήπεδον, ἀνήκον τῇ μεγάλῃ καὶ κεντρικῇ τῶν φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων ἐφορείᾳ· ὃ ταχὺ ζητηθὲν παρεχωρήθη μετὰ πολλῆς ἀποφροσύνης καὶ ἐπὶ πολὺν συγκαταβατικῇ τιμῇ ὑπὸ τῆς Ἐφορείας, ἀποβλεπούσης εἰς ὃν προκίθεται ἱερὸν σκοπὸν ὃ ἐν αὐτῷ ἀνεγερθησόμενος τῆς σοφίας ναός.

9.

Παρὰ τὸν ναὸν τῆς τρισυποστάτου θεότητος, — εἰς ὃν ἀπελθὼν εἰσεβῆς χριστιανὸς εἰς προσευχὴν ὁλοῦ κατακλύσεται καὶ ἔκθαμβος γίγνεται ἐπιβλέπων εἰς τὰ ἀριστουργήματα τῆς ζωγραφίας τῶν εἰκόνων γεγραμμένων διὰ χειρὸς τοῦ θεοῦ τοῦ γένους ἡμῶν Ἀπελλοῦ κυρίου Σακελλαρίου Μαγκλεῖ, — ἐτέθη τὸ ὄργανον τῆς ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως τῶν χοραστῶν, ἐξ ὧν σχηματίζεται τὸ γυναικεῖον φῶλον, ὅπως αἱ σπουδάξουσαι ἐν αὐτῷ νῦν μελετῶσαι τὰ διδασκόμενα μαθήματα μὴ ἀμελῶσι τῆς

προσευχῆς, ἀλλ' ἔχουσαι πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν ναόν, ἐν ᾧ ἡ ψυχὴ τοῦ χριστιανοῦ προσεύχεται τῷ πλάστῃ αἰτούσα τὴν ἀντίληψιν καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτῆς παρ' αὐτοῦ, κινητὰ βουλεύονται καὶ μὴ ἐνυλᾶ, ἐπιχαλούμεναι τὴν θέλαρ ἀντίληψιν καὶ χάριν ἵνα θᾶσσον καὶ εὐτυχῶς διακύνωσιν ὃ διατρέχουσι στάδιον, προσευχόμεναι ἐν ὧραις καὶ ἡμέραις τακταῖς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐξαιτούμεναι τὸν φωτισμὸν αὐτῶν ἐν τοῖς μαθήμασι καὶ καθοδηγίαν παρὰ θεοῦ εἰς πᾶν ἀγαθόν, ὅτι πᾶν δώρημα τέλειον ἀνωθὲν ἐστὶ καταβαίνον ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φῶτων (1)· σοφῶς ἄρα ἠρέθη ὁ χώρος οὗτος ἀντ' ἄλλου καὶ μεγάλη εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται τοῖς αἰτίοις τούτου.

10.

Ἐπελήφθη ἐν τῷ χειρὶ ἡ οἰκοδόμησις, καὶ σχεδὸν ἐν ἡ ὧρᾳ γράφω ταῦτα, ἀποπερατοῦνται ὅλως. Καὶ οὕτω μετὰ τούτοις καὶ τηλικαῦτα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραχθὲν ἐκλάμψει ἰστάμενον ὡς γίγας φθεβρὸς μὲν καὶ ἔνοπλος, ἀλλὰ μεγαλοπρεπῆς καὶ εἰς τὴν δύσιν ὄρατος· καὶ ὡς νύμφη εὐπάρυτος μὲν καὶ λαμπροστόλιστος, ἀλλὰ σεμνὴ καὶ κοσμίη, τὸ Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον, τὸ φρούραγμα τοῦ Γένους· τὸ ἀγλαίσμα ἐνός τῶν ἐπὶ τὰ λόφων τοῦ Βυζαντίου, καὶ τὸ ἐγκαλῶπισμα τῆς

(1) Ἐὰν εἰσαχθῆ καὶ τὸ μάθημα τῆς ἐκκλ. μουσικῆς ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ, δύναται σχηματισθῆναι γὰρ ἐκ τῶν καλλιφωνοτέρων νεανίδων ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγ. Τρ. εἰς δοξολογίαν τῆς θεότητος.

Πρωτεύουσης, κινούν τὸν θανατισμὸν τοῦ θεατοῦ ἐπὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ καλλιῳγῇ τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, ἐποπτεύοντος καὶ ἐπιστατοῦντος, μετὰ δραστηριότητος καὶ ζήλου, τοῦ πολυπέλου καὶ τῶν διασήμων βασιλικῶ ἀρχιτέκτονος, ὁμογενοῦς Κ. Βασιλάκη Ἰωαννίδου, υἱοῦ οὗ υἱὸς ὑπῆρξε σχεδιαστῆς τοῦ διαγράμματος τοῦ κτιρίου.

11.

Ἀναγγέλλεται δὲ ἤδη ὅτι ὅσον οὐδὲν τελούνται τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἅτινα, ὡς λέγεται, ἔσονται μεγαλοπρεπέστατα καὶ ἐπιβλητικώτατα, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν τοῦ Κράτους.

12

Βλέπων τὴν μεταβολὴν ταύτην ἐγὼ καὶ τὸ ἔργον τὸ δυσχερὲς ἐκτελεσθῆν, ἐν τῇ πρώτῃ ἐτι αὐτοῦ ἐντυπώσει καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς συστάσεως πρὸ τῶν μετὰ ταῦτα εἰσπηδησάντων τινῶν μὴ τοσοῦτον εὐνοϊκῶν ἐπεισοδίων, (πάντοτε ἀναποσπάστων ἄλλως τῶν ἀνθρωπίνων), ὅταν ταῦτα μάλιστα εἰσι τοιαύτης φύσεως, ὥστε ἐφελκιδουσιν εἰς ἑαυτὰ τὰ βλέμματα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ τοῦ Ζαππελοῦ διοικοῦντος συμβουλίου, τοῦ καὶ πρώτου λεγομένου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Κωνστ. Βασιλάδου, μηδὲν ἐπιβλέπων εἰς τὰ συμβαίνοντα, ἀλλ' ὡς φιλόσοφος, αὐστηρὸς ἐταστῆς τῶν πραγμάτων, πάντῃ ἡμερόληπτος καὶ τῆς ἀληθείας μόνον θηρευτῆς ἐποίησα ἐποποιῶν, ἦν ἀφῆκα, ὡς τὸ πρῶτον εἶχε, ζωγραφουσαν τὴν τότε κατάστασιν τοῦ Ζαππελοῦ, ὑψηλότε-

ρος τῶν χαμαὶ βαλῶν, εἰς αἰώνιον μὲν μετρηθίσοντος τοῦ ἀνδρὸς καὶ δοξᾶν τῆς διευθυνούσης αὐτὸ, ἐπὶ τῇ πεποιθήσει δὲ ὅτι οὐ προσγεγήσεται καὶ μικρὰ τις ὠφέλεια τῷ μέλλοντι ἀναλαβεῖν μετὰ χεῖρας καὶ ἐπισταμένως διελεθῆν.

12

Ἐτρεφόμενῃ διὰ παντὸς ἐκ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἐργασίσαι χειρόγραφον τὸ ποτημάτιον τὸδε ἐγὼ αὐτὸς τῷ μεγακλειεῖ τούτῳ γόργῳ τῆς Ἠπείρου κ. Κωνστ. Ζάππα, τῆς παρουσίας αὐτοῦ, καθὰ ἠελπίζετο, ἐν τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀρίζοντι ἀναφανῆναι μελλούσης καὶ τᾶς καρδίας συμπάντων τῶν ὁμογενῶν εὐφρανεῖν.

Ἀλλὰ τούτου μὴ γενομένου μέχρι τοῦδε, προτροπῇ λογίων φίλων προέβην εἰς ἔκδοσιν τῆς ἐποποιίας, ἥτις τυγχάνει οὐσα ἢ παροῦσα, μετὰ τῆς εἰς τὴν Παλλάδα, τὸ ἕτερον ἀνώτατον Παρθενωγωγέον, ἐπιτόμου ὠδῆς, συνδρομῇ τῶν εὐγενῶν ὁμογενῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἐπομένων: τοῦ κ. Πέτρου Γάκη τῶν λογάδων τῆς ἐν Μακ. Κλεισοῦρας, ἐνθέρμιον ζήλωτοῦ τῆς Ἑλλήν. παιδείας ἐνὸς τῶν ἀξίων λειτουργῶν τῆς θείμδος τοῦ ἠθοῦς ἡγεμονικῶν φέροντος καὶ πρὸ λαμπροῦ μέλλοντος ἱσταμένου, ἕνεκα τῆς πολλῆς αὐτοῦ φιλοφρονείας καὶ λοιπῶν προτερημάτων κ. Κωνστ. Μ. Σβορώνου τοῦ ἐκ Χίου κ. Παντελῆ Μιχαήλου, ὃν ἡ γνώσις ἐπρόκισε πολλοῖς καὶ ἐξόχοις προσοῦσι καὶ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Μανολοπούλου, ὅτινα ἐπιφυλάττει λαμπρὸν μέλλον, ἕνεκα τοῦ εὐγενοῦς τῶν τρόπων καὶ τῶν ἐξόχων προτερημάτων, τοῦ

ἀγνοῦ καὶ καθαροῦ γνησίου ἑλληνος χαρακτῆρος, ὑπα-
δοῦ τοῦ καρδίου Ἐξμοῦ (ἐμπόρου) ἐν Πέτρα.

ΠΕΡΙ ΠΑΛΛΑΔΟΣ.

§

Φέρ' εἰπωμεν ἐν τούτοις ὀλίγα τιτὰ καὶ περὶ τοῦ γέ-
ροτος τὸ σεμνὸν ὄνομα Παλλάδα, κόρην τοῦ Διός,
Παρθεραγωγέον.

Ληφθείσης ἀποφάσεως τῆς συστάσεως τοῦ Ζαππείου
καὶ ἀναφανέντος ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ, ἄμιλλὰ γεννᾶται ἐν
πολλοῖς τῶν σπουδαίων καὶ λογίων, δόντος τὴν πρωτο-
βουλίαν τῆς ιδέας τοῦ ἐκ Νάξου ἱατροῦ καὶ ποιητοῦ Κ.
Π. Καλλιούρου, τὰς διατριβὰς ἤδη ἐν Παρισίοις ποιου-
μένου, καὶ λόγος πολὺς γίγνεται καὶ διαδίδεται ὅτι ἡ σύ-
στασις ἐνὸς μόνου Παρθεραγωγέου κεντρικοῦ καὶ ἀνω-
τάτου ἀνεπαρκῆς τυγχάνει οὕσα ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ
πόλει, τῇ οὐχ ὑπ' εὐαρθίμων ἑλλήνων οἰκουμένῃ.

2.

Ἀναγκαία, ἀναγκαιοτάτη, εἶπον καὶ ἡ σύστασις δευ-
τέρου τοιούτου ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον. Συνέστη ὅθεν καὶ
δεύτερον Παρθεραγωγέον, ὀνομασθὲν Παλλὰς, ὡς προ-
στατενομένη ἀοράτως ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς ἐκ τῆς κε-
φαλῆς τοῦ Διός ἐνόπλιον γεννηθείσης καὶ τὸ δόρυ διὰ
τῆς χειρὸς παλλούσης (σειούσης), καὶ ὡς ἐκ τούτου Παλ-

λάδος ὀνομασθείσης. Ἀνάδοχος δὲ καὶ πατὴρ τῆς ὀνομασθείσης ταύτης ὑπῆρξεν ὁ ἄνω ῥηθεὶς Ἰατρὸς Κουλιβούρης. Καὶ πρὸ ἐτῶν λειτουργεῖ εὐφρόμως καὶ οὐχὶ ὑποδεέστερον τοῦ Ζαππείου, ἀποφέρων καὶ τοῦτο κατ' ἔτος οὐκ ὀλίγους ἀγλαοὺς καρπούς. Ἐλάσσων ἔσται κατὰ τοῦτο μόνον τοῦ Ζαππείου ἢ Παλλὰς ἂν διατελῆ λειτουργοῦσα ἐν ξένοις μεγαλοπρεπεστάτοις οἰκοῖς καὶ μὴ ἐν ἰδίῳ κτήματι. Εὐκτέρον ὅπως τῷ ἔθρει φανῆ καὶ εἰς ἕτερος Ζάππας, ἵνα κατὰ μίμησιν τοῦ πρώτου, τῷ αὐτῷ πατριωτισμῷ καὶ οὗτος φανερόμενος ἐκ τῶν ξαπλοῦτων, χυρίσῃται, τῇ δαπάνῃ αὐτοῦ, κτῆμα ἴδιον εἰς κτήσιν μετὰ κτίσιν, ἀντὶ ἀλλοτρίου.

3.

Ἐπισκεψάμενός τις ἀμφότερα τὸ τε Ζάππειον καὶ Παλλὰδα καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν τῶν μαθημάτων, τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων οὐκ εὐαρίθμων παρθένων τὴν ἐπιμέλειαν ἰδὼν, καὶ τὴν δραστηριότητα τῶν ἐπὶ πείρα, παιδείᾳ καὶ χρηστότητι ἠθῶν περιδομένων διευθυντριῶν, τῶν ἐλλογιμῶν Κυριῶν Καλλιόπης Κεχαγιᾶ καὶ Σαπρούε Λεοντιάδος, παραστήματος σχεδὸν τῆς ἀρχαίας, καθορῶν, ἀπέρχεται οὗτος κομίζων τὰς λαμπροτέρας καὶ εὐαρεστοτέρας μετ' ἑαυτοῦ ἀγαμνήσεις ἐκ τῶν δύο τούτων τῶν μεγαλοπρεπεστάτων Παρθενῶνων, καὶ συγχαίρει ἐκ καρδίας τῷ ἔθρει ἐπὶ τῇ προόδῳ τῆς θηλείας νεολαίας, εἰς τε τὰ γράμματα, τὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα καὶ τὰς προγονικὰς ἀρετὰς, ὃ δὲ θανμασμὸς αὐτοῦ οὐκ ὀλίγον διαρκεῖ.

4.

Ἄλλὰ τοσούτου λόγου γενομένου περὶ τῆς προόδου εἰς τὴν παιδείαν καὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς καρδίας μορφώσεως τῆς θηλείας νεολαίας ἀμῆμονήσωμεν τῆς τῶν ἀρρένων; οὐχὶ καὶ αὕτη παραλλήλως καὶ παραπλεύρως ἐκείνη βάλει, ἵνα μὴ εἰπω βήμασι μακροτέροις. Ἡ πρὸς τὴν μάθησιν κλίσις καὶ πρόοδος τῶν νέων μεγάλη καὶ καταπληκτικὴ!

5.

Ὁμιλοῦται τοῦτο ὁ παρευρισκόμενος ἐν ταῖς κατ' ἔτος γινομέναις ἐξετάσεσι καὶ δοκιμασίαις ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, τῇ Ἐμπορικῇ, τῇ Θεολογικῇ, τῇ Ἱερατικῇ καὶ τοῖς ἰδιαίτεροις· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς σχολείοις Κοινοτήτων τῶν ἐν τισὶ τῶν Προαστείων οἶον τῆς Κοιρότητος τοῦ Σταυροδρομείου, Χαλκηδόνας καὶ Ψαμμιαθίων, ὧν τὰ μὲν ὑπὸ τῶν περισπουδάστων καὶ πολυμαθῶν ἀνδρῶν Κυριῶν Γ. Παλαμᾶ, Γ. Λιανοπούλου, Χ. Χατζῆ Χρήστου, Ἰ. Βασιματίδου, καὶ Θ. Παπᾶ Θεοδώρου διευθυνόμενα ἴσα ἔχουσι γυμνασίοις, τὰ δὲ ὑπὸ Ἰ. Ξεριάδου καὶ Χ. Παππαδοπούλου μικρὸν ἀπέχουσι τούτων, Ἀνάλογος φανταίνεται πρόοδος καὶ τοῖς λοιποῖς.

6.

Οἷτε κατὰ καιροὺς ἀποτελοῦντες τὰ διοικητικὰ αὐτῶν συμβούλια ἄνδρες καὶ ἔφοροι οὐκ ὀλίγον ἐπαινετοί, δι' ὃν ζῆλον καὶ δι' ἣν εὐλιχρίθειαν καταβάλλουσιν ὅπως

ταῦτα λειτουργῶσι σκοπίως, ἀπροσκόπτως καὶ τακτικῶς, ἐπαγρυπνοῦντες, ὡς ἄλλοι Ἄρχοι πανόπται, καὶ ἐπιτηροῦντες εἰς πᾶν τὸ γιγνόμενον καὶ διδασκόμενον ὅπως μὴ συμβῆ τι δυνάμενον προκαλέσαι παρατηρήσεις ἕξωθεν, προσβαλλούσας τὴν φιλοτιμίαν.

7.

Ταῦτα ἐν συνόψει τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως τούτων τῶν φυτωρίων τοῦ Γένους, τῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου, ἦν συγκροτοῦσιν Ἱεράρχαι γεραιοί, σπονδαῖοι καὶ σοφοί, φιλομούσου καὶ φιλολάου Ἄραχτος καὶ μάλιστα τοῦ τὸ πηδάλιον τῆς νοσητῆς Ὀλκάδος εὐθαρσῶς καὶ λιὰν συνετῶς κρατοῦντος καὶ τὰ ἡρία τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐμπείρως διοικοῦντος, ἀγιωτάτου καὶ σοφωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ τοῦ Δ'.

Αἱ δ' ἐνταῦθα Ἑλληνικαὶ ἀρχαί, ὅτε σεβαστὸς Πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος Κ. Α. Κουντουριώτης καὶ ὁ ἀξίος λόγου καὶ τιμῆς πρόξενος Κ. Ν. Μίχος ὁρῶντες προστασίαν τῶν οἴκων τῆς ἑλληνικῆς παιδείας ἄλλοθεν δαφνιδῶς δεκνυμένην ὑποφωνοῦσι λέγοντες: ἐκόντας, ἀκοντάς ἡσυχαστέον ἡμῶς καὶ μηδὲως φροντιστέον, τσαυτῆς δαφνιδῶς προστασίας ὑπ' ἄλλων παρεχομένης.

Περὶ δὲ τοῦ παρητημένου Πατριάρχου Ι. τοῦ Γ'. οὐδὲν ἄλλο ἐγὼ λέγω εἰμὴ τὸδε: Περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς ὀμιλήσει τὰ δέοντα ἡ Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία: Παρ' ἐμοῦ κριτῆ ἢ διοικητῆ αὐτοῦ ὅταν ἐκράτει τὰ ἡρία τοῦ Οἴκ.

Πατρ. θρόνου οὐχὶ τόσον ἀπόβλητος. Ὅτι τῆς νοσητῆς Ὀλκάδος πολλῶν σεσαθρωμένων μερῶν συνετέλεσεν εἰς ἐπανόρθωσιν καὶ ἀσχημονοῦντα διὰ τοῦ ἐπαγωγοῦ τρόπου αὐτοῦ μετέτρεψεν εἰς εὐσχημα καὶ τὴν ὄρασιν τέρποντα, καὶ μὴ ὑφιστάμενι φυῆναι κατώρθωσε καὶ χάσματα κενὰ καὶ βράχους χαλνόντας καὶ δυσμόρφους ἐνὸς λόφου ἱστορικοῦ ἐπλήρωσε δι' ἐμπείρου ἀρχιτέκτορος Κ. Δημάδου καὶ δι' ὕλης, ἦν ἄλλη τις φύσεως ἄλλης ὕλη πυρολαμπῆς συνέλεξε, κομισθεῖσα τῇ συνεργίᾳ αὐτοῦ ὑπὸ γενναίων ἐπάρξεων, ὡν ἀίδιον τὸ κλέος κτ.λ. καὶ ἥτις κατακοσμοῦσα καταπλήττει τὴν ὄρασιν τοῦ θεατοῦ, οὐδὲν λέγω γινωστὰ γὰρ τυγχάνουσι. Κρατῶν τὸ πηδάλιον τῆς ἐκκλησίας καὶ αἰφνης κακῆ τύχη ὑπὸ καταγίδος καταληθθεῖς, ἀπεπήδησε φοβηθεῖς τὸ νανάγιον, ὅτε παρ' ἐλπίδα εἶτα μετ' οὐ πολὺ ἡ τρικυμία μετεβλήθη εἰς γαλήνην. Τὸ ἔθνος οὐδέποτε δύναται εἰμὴ τρέφειν εὐμενῆ αἰσθήματα, ἀποβλέπον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοῦ σκοποὺς, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀνάγκην, ἃ ἐβιάσαντο αὐτὸν εἰς τὴν παρατησίαν τοῦ Οἴκ. θρόνου. Δυσμενῆ αἰσθήματα, ὀργὴν καὶ μίσος ἀδιάλλακτον ἐπάγεται συνήθως μεγάλη τις ἐλλείψις, ἥτις σὺν τῇ προδοτικῇ διαγωγῇ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν συμφερόντων, ὡν πόρρω ἦν, προκαλεῖ πτώσιν ἀπὸ θρόνων ὑψηλῶν δύσφημοι καὶ ἀνεπανόρθωτοι.

Ἄραθρῦει ἤδη ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς ὕλης πλάσθέντος πελώρου καὶ καθιδρωμένου γίγαντος κρήνη πολύκρουτος, πολυχεύμων καὶ πολυσώλητος, ἥς τὰ νάματα ὑψ-

χὰς πολυαριθμους ἐκ παρτολων σημειων τῆς ὑδρογελου σφαιρας γραμματα δυφώσας ἀρδεύουσι, καὶ ἡς ἐμπροσθεν ἄλλος ἐμφυχος γίγας, τῶν γραμμάτων γίγας, ὡς ἀθλητῆς ἠλιοκαῆς καὶ κάθιδρος, ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα· μέγας τὸν ροῦν· πολὺς τὴν σφαιραν καὶ ισχυρὸς τὴν καρδίαν, ὄρθιος ἰστάμενος διὰ παντὸς καὶ ἐρηγορῶς, Γρηγόριος Παλαμᾶς, ὡς Ἄργος πανόπτης, διευθύνει σοφῶς καὶ συνετῶς αὐτὴν πρὸ ἐτῶν σὺν τοῖς ἐμφύχοις, ἐνφύχοις, πολυμετάλλοις, φωτανγέοι, πολυφῶροις καὶ στεφύροις σωλῆσιν, ἐξ ὧν ρέουσιν τὰ ὕδατα διανγῆ καὶ καθαρὰ, ὡς αἱ ἠλιακαὶ ἀκτῖνες, καὶ ποτίζονται ψυχαὶ διάφοροι, φῦσει ἀγαθαὶ καὶ φῦσει πονηραὶ· αἱ μὲν, κρᾶτίζονται καὶ βέλονται, αἱ δὲ, χρηστότεραι καὶ βελτιοὺς καθιστάμεναι εἰσι.

Ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ Παρθεραγωγεία. Ἀμφοτέρᾳ εἰσιν ὡς πηγαὶ, ραμάτων, ἅτινα ζωογονεῖσι τὴν γῆν καὶ τὴν καρδίαν τῶν παρθένων, ἢν κατακοσμοῦσιν ἀρεταί, ἐν αἷς ἡ εὐσέβεια, ἡ σεμνότης καὶ ἡ αἰδώς, ἢν Θουκυδίδης πρὸς τῶν συγγραφῶν αὐτοῦ καλεῖ θεῶν, λάμπουσι ὑπὲρ τὰ πολύτιμα περιδέραια καὶ τὰς ἐπὶ τὰ στήθη πολυτιμους λίθους.

9.

Ἡ Παλλὰς διατηρεῖται τῇ συνδρομῇ γενναίων ὁμογενῶν, ὧν τὸ ἔθνος εὐτυχῶς οὐκ ὀλιγῶν εὐπορεῖ· ἰδιὰ δὲ ὅτε μὲν τοῦ Κ. Ν. Ζαρίρη, ἀνδρὸς πλήρους φιλογενεας, ἡς τεκμήρια ἐδειχθησαν εἰς διαφόρους καιροὺς, συνεισφέρων καὶ εἰς διατήρησιν τοῦ ἐν Γαλατῇ Παρθεραγω-

γελου· ὅτε δὲ τῇ συνδρομῇ τοῦ ἐν Παρισίοις τὰς διατριβὰς ποιουμένου Ἐξοχ. Χρηστάκη Ζωγράφου, βλαστοῦ τῆς εὐάνδρου Ἡλείρου, ἀνδρὸς καὶ τούτου ἀνάπλεω φιλογενεας(1) συντελοῦντος οὐ μικρὸν εἰς τὴν διάδοσιν τῶν γραμμάτων παρὰ τῷ ἔθρει. Περὶ δὲ τοῦ γόνου τῆς ἀειθαλοῦς Νήσου Χίου Κ. Ζ. Στεφάνου οὐδὲν λέγω· διότι ἡ φιλογενεα αὐτοῦ τοῖς πᾶσι γνωστὴ· αἱ δὲ μεγάλα αὐτοῦ εὐεργεταί, αἱ ἀφανῶς μὲν γινόμενοι, ὑπὸ δὲ τῆς πολυπραγμοσύνης τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλυπτόμεναι, φανεραὶ τυγχάνουσιν ὅθεν ἀποβαλεῖ περιττὴ πᾶσα ἄλλη μείρα αὐτῶν, αἵτινες γίγνονται ἐκάστῳ ἀτόμῳ, ἀναξιοπαθοῦντι ἰδιὰ, καὶ τῷ ἔθρει ἐν γενεῇ, ὡς καὶ ἄλλων, ὧν ὁ ἱεὺς ἀξίεπαιρος, διότι τυγχάνει διαρκῆς, καὶ οὐχὶ ὡς τοῦ διάττοτος ἀστέρος ὁ σπυρθῆρ ἀκαριατος.

10.

Πρὸς τοῦτοις οὐκ ἀμελήσω, ὅτι δίκαιοι, μείραν ποιήσασθαι καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν λογάδων τοῦ ἔθνους τῶν δε: μελῶν τῆς κεντρικῆς Ἐφορείας τῶν ἔθρικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων, — ἡς ὀρητοὶ θεράποντες καὶ γραμματεῖς εἰσιν ὁ Ἐμ. Καβάδας, Γ. Ροσέτος καὶ Κωνστ. Βωλονάκης.—

Λεωνίδα Γ. Ζαρίρη τοῦ καὶ προέδρου αὐτῆς· Π. Σημεριώτου, Ὁδ. Νεγρεπόντη, Κ. Νικολαίδου, Γ. Τσόλα, Ι. Κούππα, Ι. Ἰωαννίδου, Ν. Μπλέσα, Ι. Βαλαάμου, Π. Κα-

(1) Ἀντιπροσωπεύεται ἐνταῦθα ἀξίως ὑπὸ τοῦ Κ. Κωνστ. Ἰωαννίδου τοῦ ἐκ Σικελτίας τῆς Μακεδονίας.

βαρόζα, Π. Στερνον Δ. Παρτσίου Θ. Κουσουδου, Γ. Ἀποστολίδου, Ι. Παππαδοῦχα, Ὁδ. Εὐθυμοπούλου, Ν. Φωτιάδου, Ι. Δ. Ταρταλίδου.

Καὶ τῶν δε τῶν λογάδων ὁμοίως τοῦ Γένους.

Θ. Μαυρογορτάτου, Α. Κλ. Καλλιάνου, Β. Σαρακιώτου, Δ. Πασπαλῆ, Ν. Πίσπαλῆ, Δ. Ταβάκου, Ι. Λιάσκου, Δ. Γιανηδουριά, Π. Ζαρίρη, Ν. Ψυχάρη, Β. Βαλλιάνου, Ε. Εὐγενίδου, Σ. Κεπετσῆ, Θ. Γιαννάρου, Ζ. Χατσοπούλου, Αὐταδέλφων Σταματιῶν, Αὐταδέλφων Δεστουῆρη, Χρυσοβέργη, Δ. Παπῶ, Α. Ἠλιάδου, Π. Φεναρλῆ, Κ. Ἀρθοπούλου, Κ. Φωτιάδου, Ι. Ζαμπούλα, Ν. Χ. Κυριακοῦ, Κ. Γ. Σωτήρου, Γ. Κωνσταντινίδου, Μ. Μπογιατσῆ, Κ. Ζαχάρωβ, Κ. Ζ. Ζαχάρωβ, Ν. Κατσίγκρη, Γ. Δέλτα, Γ. Καλλάχα, Γ. Νομιχοῦ, Ι. Κ. Κακχαβῶ καὶ ἄλλων πολλῶν, ὧν τὰ ὀνόματα ἄγνωστα εἰς ἐμέ, οἵτινες οὐ παύονται ἐργαζόμενοι νυχθήμερον εἰς προαγωγὴν τοῦ γένους καὶ ὠφέλειαν τοῦ πληθους, τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων προστατεύοντες καὶ διευθύνοντες καὶ πολυεὶδῶς τῷ ἔθνει βοηθοῦντες ἄνευ ἴδιου τιμῆς συμφέροντας.

Οἱαν δὲ ὑπηρεσίαν πολὺτιμιον προσφέρουσι τῷ ἔθνει τρεῖς διαπρεπεῖς μαργαρίται τοῦ Γένους καὶ τιμολοφόροι, γόνοι εὐκλειῶν οἰκων, οὐ τοῦ παρόντος εἰπεῖν ἄλλοτε γὰρ ἀξίως αὐτῶν λόγος γενήσεται. Εἰσὶ δέ: ὁ μὲν, ὁ ἐξοχὸς ἀρχιατρός τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου Μιυρογένης Πασσᾶς, ὅστις πρὸ ὀλλῆου παρασυρθεὶς ὑπὸ ἀφηνιασάντων ἵππων ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης, ἀπερχόμενος ἔντινι τῶν προαστείων, ἐγκλειστος ἐν τῷ ὀχήματι, ἀγαθῶ δαίμονι, διε-

σώθη παρ' ἐλπίδα, ὡς ἄλλος Ἀρίων καὶ Μωϋσῆς, νηχόμενος ἴσως, οἷ δεινὸς κολυμβητῆς λέγεται, καὶ ὡσαύει νεογεννηθεὶς ἐπιζῆ, ἐπ' ἐγαθῶ τοῦ βασιλέως, τῆς κοινωρίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ἵππων σὺν τῷ ὀχήματι καταποντισθέντων καὶ ἐν τῷ τῆς θαλάσσης πυθμένι ἐταφέντων! ὁ δέ, ὁ ἐξοχώτατος Σ. Λογοθέτης, οὐ τῆς μὲν γλώττης γλυκίων μέλιτος ῥέει ἀδὴ, τῆς δὲ καρδίας οὐκ ὀλλοῖται ἀρεταὶ ἀπαστράπτουσι, ἕς λαβῶν κέκτηται κληρονομίαν παρὰ τοῦ κατὰ τοῦτόμα καὶ τὰ ἔργα μεγάλου αὐτοῦ πατρός, τοῦ αἰδιμου Ἀριστάρχου Ν. Μ. Λογοθέτου· ὁ δὲ τρίτος, ὁ ῥήτωρ τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κ. Καλλιάνου, οὐ τῆς γλώττης τάχιον τοῦ ὕδατος τοῦ χειμάρδου ῥέει ἀδὴ· καὶ τούτου γνωστός μοι ὁ πατήρ, ὁ εἰς μακάρων πρὸ ἐτῶν δεσάμενος οὗτος ἀστήρ, ἐκ τῶν λογάδων τοῦ Γένους, τῶν προστατευόντων αὐτοῦ ἐν τοῖς δεινοῖς καιροῖς, ἐν οἷς συγκαταλεκτέος καὶ ἕτερος Φ. Λογοθέτης, τὸν διευθύνοντα τοῖς μεγαλοπρεπεστέροις ξενώσας τῆς πρωτενούσης, ἔνεκα τῆς εὐγενοῦς καὶ φιλανθρώπου καρδίας· ὅτι ἐξ αὐτοῦ οὐκ ὀλλοῖται ζῶσι καὶ πολλοὶ ἐν ταῖς ἀνάγκαις γενναίως προστατεύονται.

Ἄξιοι λόγου εἰσὶ πρὸς τούτοις καὶ τελευταῖοι δύο τῆς Μακεδονίας Βλαστοί. Κ. Θωμαΐδης καὶ Δ. Κωνσταντινίδης, ἀναγορευόμενοι ὑπὸ τῆς ἐντεθθεν Μακεδ. Φιλεκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος ἐναλλάξ πρόεδροι αὐτῆς, διατηροῦσιν πρὸ ἐτῶν ἐν Τσουτιλλῶ τῆς Μακεδονίας ἐλληρικὸν γυμνάσιον, ἐν ᾧ οὐκ ὀλλοῖται νέοι συρρέοντες πολ-

λαχόθεν εκπαιδεύονται, ἐξασφαλισθέντων τῇ ἀξιεπαίρω φροντίδι αὐτῆς τῶν πόρων, τῶν πρὸς διατήρησιν ἀπαιτουμένων.

Ἐν τῇ ἀκιδρύσει τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ Γυμνασίου ἀνεφύησαν δυσχέρειαι τιναί, παρεμβληθεῖσαι ὑπὸ κακοβούλων, οἵτινες παρεξήγησαν τὸν σκοπὸν αὐτοῦ τῇ ἐπιτοπιῶ ἀρχῇ, καὶ ἐκώλυθη μέχρι τῶν ἡ ἐργασία. "Ἄμια δ' ἀρικομένης ὡδε τῆς γήϊνης ταύτης ὁ Κ. Θωμαΐδης σπύσας εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἀφηγήσατο τὸν ἱερὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ὅστις οὐδεὶς ἄλλος ἦν, ἔλεγεν, εἰρηὴ ἢ διάδοσις τῶν γραμμάτων, καὶ ἡ δι' αὐτῶν ἐξοδος τῆς νεολαίας ἐκ τῆς πλάνης, τοῦ χάους τῆς ἀμαθείας καὶ δεισιδαιμονίας, εἰς τὸ φῶς, τὴν ἀλήθειαν καὶ γνῶσιν τῶν καθηκόντων ἃ ὀφείλει τῷ πλησίον, καὶ ὀπισθεὶς εἶτα ἐγγράφῳ διαταγῇ αὐτῆς, ἀπῆλθεν εἰς ἡν χώραν ἐκώλυετο ἡ ἀνεργασία τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου σὺν τῷ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀμεινῆστω πρώην ἀγίῳ Ἰσακίᾳ Κ. Ἰωαννικίῳ καὶ πατρίδα αὐτῶν, καὶ ἐνεψύχωσεν καὶ ἐθέρμανεν τὰς πετηγυίας ἐκ τῆς διαδόσεως τοῦ ψεύδους ὑπὸ κακοβούλων καρδίας τῶν κατοίκων καὶ οὕτως ἐν χαρῇ ὤθησε δραστηρίως τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ καθιδρύματος, καὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἐωρτάσθησαν τὰ ἐγκαίρια αὐτοῦ μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ παρουσίᾳ ἀπείρου λαοῦ, ἅτινα ἠγάσσε καὶ ἰδὲ χειρὶ ἠυλόγησεν ὁ διαληρηθεὶς ἡοίδιμος Μητροπολίτης, θεῖος τοῦ Δ. Κωνστ. Ἐκτότε δὲ λειτουργεῖ θαυμασίως καὶ ἀπροσκόπτως. Χάρις ὀφείλεται τῷ ἀξιεπαίρῳ ζήλῳ καὶ φροντίδι τῆς ἀδελφότητος καὶ τοῦ κατὰ καιρὸς προέδρου αὐτῆς. Καὶ νῦν ἐκ διαφόρων σημείων τοῦ κρᾶ-

τους, ὡς διψῶσαι ἔλαφοι, συρρέοντες σβετνῶσι τὴν διψῆν τῶν γραμμάτων, ἀρδεύοντες τὴν ψυχὴν αὐτῶν ῥίματι ζωηρότοις, τὸν νοῦν ἀναπτυσσόμενοι, τὴν καρδίαν μορφοῦμενοι καὶ μέλη τῆς κοινωρίας χρήσιμα καὶ τιμια καθιστάμενοι, καὶ πῶς σέβασθαι τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν, τὰς πολιτικὰς καὶ πνευματικὰς ἀρχάς, πατρίδα δὲ ἀγαπᾶν, οἰκελους καὶ φίλους τιμᾶν διδασκόμενοι μαρθάνουσι ἐκ τῆς τῶν καθηκόντων γνῶσεως, ἀποφύεουσιν ἐκ διδασκαλίας ὑγιούς, ἦν σεμνοὶ καὶ ἀληθεῖς διδάσκαλοι ἐμφυτευουσι ταῖς ἀπαλατς καρδίαις τῶν νέων, ἐξ ἀπαλῶν ἐν ὀνύχων, ὡς λέγεται.

12.

Τὸ δὲ ὄνομα τέλος τοῦ Κ. Κωνσταντίνου Ζάππα ἔσται εἰς αἰώνιον μνημόσυνον, εὐλογοῦμενον καὶ θαυμαζόμενον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μεταδιδόμενον. Τὸν δὲ ἔπαινον αὐτοῦ ἀναγγελεῖ τὸ ἔθνος ἕως οὗ ζήσεται καὶ ὑπάρξει ἐν τῇ γῆτι ταύτῃ σφαῖρα, ἀναπτύξει τὸν περιγίον ἀέρα καὶ βλέπει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος.

13.

Ταῦτα προσφέρω κατὰ δύναμιν, ὡς δειπῶν λιτόν, ἅτινα, ὡς εἰμι πεποθῶς, ἔσονται δεκτὰ καὶ ἐλεύθερα πάσης ἐπικρίσεως παρὰ παντός φιλομαθοῦς ἀναγνώστου τοῦ νῦν αἰῶνος ὁμογενοῦς. Τὸ γὰρ καδδύναμιν ἔρδειν καθ' Ἡσιόδον καὶ θεῶ ἔστι φίλον. Ἐγὼ τοσοῦτον ἠδονήθη. ἄλλος ἰκαρώτερος ἐμοῦ γράψάτω καὶ εἰπάτω τελειώτερα

καὶ σοφώτερα· οὐδεὶς γθόρος. Τὸ στάδιον ἐλεύθερον,
καὶ θευταὶ πολλοί.—'Ανεμνήσθηρ πολλῶν, ἔξ αὐ-
τῶν οἱ μὲν ὠφελούντες τὴν κοινωρίαν, ὠφελιμώτεροι
ῶσιν, οἱ δὲ μὴ μέχρι τοῦ γῆρ, ὠφέλιμοι γέρονται τοῦ λοί-
ποῦ καὶ δοτάμενοι βοηθεῖν μὴ ἀμελεῖν, ἔχουσι τὴν
εὐλογίαν καὶ μὴ τὴν κατάκρισιν ἴωντες τελευτήσαντες
δέ, αἰδίου μνήμης τύχουσι, ὡς οἱ ἡμίθεοι καὶ ἥρωες.
'Ἐν δὲ τῷ μετὰ τοῦτον βίῳ, τῶν Ἡλυσίων πεδίῳ, ἐνθα
αἱ ψυχαὶ τῶν δικαίων ἐντροφῶσι.

Βούλου τὰς εἰκόνας τῆς ἀρετῆς μᾶλλον ἢ τὰς τοῦ σώ-
ματος καταλιπεῖν.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΩΙΔΗ ΕΙΣ ΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟΝ

§.

Ὁ μὲν ῥόπαλον εἰς χεῖρας, ὁ δὲ φάσγανον καὶ λίθον·
Ὁ δὲ πέλεκυν ὀπλοσθη, Ἡρακλείου γέμων ἦθος.
Ὁ δὲ μάχαιραν καὶ δόρυ, μέγα τρύπανόν ἀρπύσας,
Ἄκινάκην βέλη ἄλλος, ἐργασίας ἀφείδ πάσας·
Ἐδραμέ τις πρῶτος τούτων, θηρολέτης καταστῆναι,
Τίς εὐδαίμων, νέος ἦρος, Ἡρακλῆς ὀνειμασθῆναι.
Ἐδραμον τὴν Τίγρι πάντες, πάρδαλι, τὸν γέγα θῆρα,
Ὅπλα ἕως τῶν ὀδόντων φέροντες καὶ εἰς ζωστήρα.
Ἀπολέσαι ἐπειρῶντο, μηδ' ὑπάρχειν ἀκουσθῆναι,
Παρτελῶς καὶ ἄρδην τοῦτον, ἐκ τῆς γῆς ἀφανισθῆναι.

2.

Καίπερ τόσοι ὅμως οὔτοι, καὶ τοσούτων βοηθεία,
Ὅπλων φορέων ἐμποιοῦντων διαφόρων ἡλικία,
Οὐδὲν ἄλλο μέχρι τέλους μετὰ μόχθον καὶ ἰδρώτα,
Εἰμὴ μόνον τὸ θηρίον τραυματῆσαι εἰς τὰ ὦτα
Ἰδυνήθησαν ὁμοσεῖ τὸ θηρίον ὅμως πάλλειν,
Τὴν οὐρανὸν αὐτοῦ ἐκίρει τὴν φοικτῆρ καὶ τὴν μεγάλην.
Ἐξῆ πάλλει, εἰ καὶ φέρον τραύματα καὶ εἰς τὸ στήθος,
Ἄ ἐπήνεγκεν ὁμέγας ὁ βληθεὶς κατ' αὐτῆς λίθος.

Μέχρι τῆς χθὲς ὁμῶς ἔζη τὸ θηρίον ἐκινεῖτο,
 "Ὅστις ἐβλεπε τὴν ὕδραν ἔφρουγε καὶ ἐφοβεῖτο.
 Ἐζή χθὲς καὶ πρόχθες αὐτὴ σήμερον οὐχὶ οὐδόλως,
 Τὴν χαρὰν δὲ ἐπὶ τούτῳ δεικνύσιν ὁ κόσμος ὅλος.
 Τέθνηκεν ὦ ἀγγεῖλα! παρχαρμόσυνος τοῖς πᾶσι·
 Τέθνηκε καὶ ἄνευ φόβου φέρεται τις εἰς τὰ δάση.

3.

Μὴ ἀνέζησεν ἡ ὕδρα ἡ ἀρχαία ἡ λεγναία;
 "Ἦν ἡράκλειος ἐκείνη χεῖρ ἐξώλεσε γενναία;
 Μηδαμῶς τὰς περὶ Λέρνην χώρας ἡ κατερημιούσα
 Κ' ἐνεπολεῖ ποτὲ τρόμιον κεφαλὰς ἐπτὰ φοροῦσα.
 Ἄλλὰ ἄλλη τις ὁμοία, πόλις ὅλας καθαιροῦσα
 Καὶ πολλὰς οἰκογενεῖας θλιβερώς ἀποτρόφοῦσα.
 Πολυκέφαλος δὲ οὔσα πολλῶ ἦν φοβερωτέρα.
 Αἱ δ' ἀπώλειαι μεγάλαι ἐν νυκτὶ τε καὶ ἡμέρᾳ·
 Κεφαλὰς πολλὰς ἐντρόμιους ἔχουσα καὶ φρικαλέας·
 Ὑδρα αὐτὴ ἡ κακίστη ἔτρωγε παρθένους νέας.

4.

Ἡ δυσώρνημος ἦν αὐτὴ καὶ φρικτὴ ἀπαυδουσία,
 Ἡ ἀμάθεια ἐκείνη τῶν παρθένων κ' ἀπειρία.
 "Ἦν οὐ μόνον εἰς τὰς χώρας ἐβλεπε τῆς Πρωτευούσης
 Κύκλω τις μετὰ καρδίας καὶ ψυχῆς βαρναλγούσης,
 Ἄλλὰ ἔτι καὶ ἐνταῦθα πόλει τῇ μεγαλωνύμφῳ,
 Τῶν παρθένων ἑλληνηδῶν ἐν αὐτῷ τῷ εὖρει δήμῳ,
 Ἡ ἀμάθεια μεγάλην φρικτὴν πᾶσιν ἐνεπολεῖ,
 Κ' ἔφριττον ἀνδρῶν μεγάλων σοφοὶ νόες τε καὶ θεοὶ.

Ἐφθιαίων καθ' ἐκάστην αἱ ψυχαὶ καὶ αἱ καρδίαι
 Αἰσθημα οὐδὲν ὑπῆρχεν ἐθνικόν, ἀλλὰ γελῶται,
 Ἄμυδραὶ ἰδέαι μόνον καταχθόνιοι σπαρταῖσαι,
 Ἐν ψυχαῖς τε καὶ καρδίαις ἀπαλατὲ παρεμβληθεῖσαι.
 Κ' ἐμπνευσθεῖσαι πανυπούλως ὑπ' ὀφθελῶν διδαγμάτων
 Κ' ἄστατον ἰὸν ῥοῦν ἐν πᾶσιν ἐμποιοῦντων μαθημάτων.
 Ἄπασαι αἱ πεποθήσεις ἀσθερεῖς πρὸς τὴν θρησκείαν,
 Τὴν πατρώων ὀδηγοῦσαν εἰς τὴν θεῖαν βασιλείαν.
 Διὰ τοῦτο μετὰ λύπης πᾶς φιλογενεῖς ἑώρα,
 Τὰς καρδίας τῶν παρθένων τῶν οὐσῶν ἐν γάμον ὥρα,
 Ὡσαεὶ ὑπὸ ἀέμιον κάλαμον σαλευομένας,
 Ὑγιὲς μηδὲν ἔχουσας ἀλλ' εἰς ἄκρον ἀνεμιάσας.
 Καὶ πᾶν ἄλλο ἦσαν αὐταί, οὐχὶ δὲ καὶ Ἑλλητιδες·
 Ὄρχοντο δὲ ἀπιόσσαι ἀγαθῆς μητρὸς ἐλπίδες·
 "Ὅτι οὔτε Ἑλλητιδες, ἀλλ' οὐδὲ καὶ Εὐρωπαταὶ
 Ὑπὸ ἄνδρα τεθειμέναι αἱ καλαὶ ὑπῆρχον νέαι·
 Τῆς δὲ γλώσσης τῆς μητρῶας κεκτημέναι ἀπειρίαν,
 Ἐτρεχον ὡς αἱ μαινάδες, εἰς ψευδῆ μυθιστορίαν,
 Ἐξ ἧς τότε κατακόρως ποτιζόμεναι ἀφθόνως,
 Τοτὲ φιλιτάτοις αὐτῶν τέκνοις μετεδίδουσαν ἀπόνως,
 Τὸν ἰὸν τὸν ψυχοφθόρον τοῦτον τῆς κακοδοξίας,
 Τῆς πολλῆς τὴν κοινωτίαν φρεῖ! πληρούσης δυσμορφίας.
 Οὕτως οὖν ἐμπρέπον ἦθος μηδὲν ἔχουσαι αἱ νέαι
 Ἑλλητιδί, ἦσαν τότε ἀληθῶς ἀποπομπαταί.

5.

Τῶν πλουσίων οὖν τοῦ γένους ἀγωγῆν τῶν νεανίδων
 Ἑλλητιτῆ τε καὶ ἀξίαν μορφῆς πάσης ὅταν εἶδον,

Γλωσσῶν ξένων τὰ βιβλία ταύτας ἀναγινώσκουσας,
 Τῆς δὲ θείας τῶν πατέρων γλώσσης μηδαμιῶς νοοῦσας,
 Ὑπὸ φρικῆς κατελήθη, στεναγμῶν, πολλῶν δακρῶν,
 Ποία ἀρα τῶν πενήτων, τῶν μικρῶν καὶ μὴ πολιούτων;
 Ἐπεφώνησα καὶ εἶπον! ἐννοεῖται πολλῶ χερῶν
 Ὄκτειρεν ἄν' ἔζη ταύτην ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὁ Βύρων.
 Οὕτως οὖν τῆς τῶν θηλέων ἀγωγῆς διακειμένης,
 Οἰκτρῶς πάντῃ καὶ εἰς ἄκρον οὔσης παρημελημένης·
 Κ' ἀφ' ἐνὸς εἰς ἄλλο ἄκρον φρικτῶς ἐπιτολαζούσης
 Καὶ τὴν πόλιν ἀμαθείας, ὡς ἡ ὕδρα, μαστιγούσης,
 Βραχιόνων ἔδει μόνων στιβαρῶν, πολὺ γενναίων
 Βραχιόνων Ἡρακλέους κ' Ἰολάου ρωμαλέων.
 Εἰς ἐξόντων τῆς Ὑδρας, ὀλεθρον τῆς ἀμαθείας,
 Νεαρῶν ψυχὰς τόσας τυραννούσης καὶ καρδίας·
 Καὶ εὐρέθησαν τοιοῦτοι ἐπ' ἐσχάτων καλῆ τύχῃ
 Καὶ εἰς ἐπαῖρον ἐκεῖνων ὧδαί γράφονται καὶ στίχοι.
 Καὶ εὐρέθησαν τοιοῦτοι οὐκ ὀλίγοι ἐκρίνωσαι
 Ἰκανοὶ τὴν ἀμαθίαν, ὡς κηρύττουσι αἱ γλώσσαι.

6.

Ἐν αὐτοῖς τις διαπρέπει; σὺ, ὦ Μοῦσα, οἶσθα μόνη·
 Διαπρέπουσιν ἰδίως τῆς Ἥπειρου κλειροὶ γόνοι.
 Τίς ἰωσάμενος ρομφαλῶν καὶ βάλων ἐπιδειξίως,
 Ἄπτουν κατὰ γῆς ἄφῆκε τὸ θηρίον Ἡρακλείως;
 Ἡρακλῆς ὁ Βασιάδης νέος Ἡρακλῆς ἐκεῖνος,
 Καὶ Ἰόλαος ὁ νέος, ἦρωες Ζάππας Κωνσταντῖνος.
 Σίδηρον πυρρὸν ἔχων σφόδρα πεπυρακτωμένον
 Πυρρὸς λάμψιν ἐκσκορπίζον καὶ πολὺ πεφλογισμένον

Ἐφερε τιθεὶς ἐν θέσει ἐνθ' ἐτέμνετο εὐθέως
 Μία κεφαλὴ τῆς Ὑδρας τῶν ἐπτὰ ἀκαριαίως·
 Ἴνα μὴ ἀναβίωση δυστυχῶς κ' ἀναβλαστῆση
 Κεφαλῶν πληθῆς ἐντρόμων καὶ τὸν τρόμον ἐμποιήσῃ;
 Ἀνὰ μίαν οὖν αἱ πᾶσαι οὕτω κεφαλαὶ τμηθεῖσαι
 Κατεστράφησαν εὐθέως σὺν τῇ Ὑδρᾷ ἐνταφείσαι.
 Μείζων δὲ ἕτερα ἴσκη ποῦ ἠκούσθη βασιλέως;
 Ἥρωες τίς πατε ὑπῆρξε; Τίς τοσοῦτον ἔσχε κλέος;
 Στρατηγὸς τίς ἐδοξάσθη ἐν τῆς μάχης τῷ πεδίῳ;
 Τίς τοσοῦτον ἐκλείσθη ἐν ἱστορικῷ βιβλίῳ;
 Διὰ ἴσκας καὶ θριάμβους, ὧν ἐδρέψατο ἐν μάχῃ,
 Καὶ πολέμους οὐς συνάψας διεξήγαγεν ἐν τάχει;
 Ἡρακλῆς Ἡρακλῆς μόνος ἠγωνίσαστο τὸ πρῶτον,
 Πρὶν Ἰόλαον ζητήσῃ, ἐμποίων τὸν μέγαν κρότον.
 Ἐδραμε μοχθῶν καὶ κάμνων, ἴδρωσεν ὡς οὐδεὶς ἄλλος.
 Μόχθους ὅμως καὶ ἀγῶνας κατηγάλωσε τηράλλως,
 Ἄμα δὲ εἰς ἀπορίαν ἦλθε καὶ ἀμυχάρταν,
 Ἐδραμεν εἰς ἀλλοτρίαν γῆν ταχέως τὴν Δακίαν,
 Ὅπου εὖρε ψηλαγήσας τὸν Ἰόλαον ἐκεῖνον,
 Καὶ χαρεὶς χαρὰν μεγάλην εἰς τὴν πόλιν Κωνσταντῖνων.
 Δεῦτε ἴωμεν, ὦ φίλε, λέγει ὅτι πᾶνθηρ μέγας
 Ἐμφωλεύει ἐκεῖ ἄρδην, φθελῶν πρόβατα καὶ αἰγας.

7.

Ἐν χαρᾷ ἀκούσας τοῦτο δέχεται καὶ τὴν ρομφαλῶν
 Θήξας ἔλαβεν εἰς χεῖρας κ' ἔδραμεν πολλοὶ εἰς θέαν
 Ἰολάου ὅστις τότε ἔξαλλος τὸν Ἡρακλεῖον,
 Τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης τὸν περιδοῦν Γίεον,

Προσίδων ἀπνευστὶ σπεύδει συνεπόμενος καὶ τρέχων,
 Τὸ στιλπνὸν πυρόεν ὄπλον σὺν ῥομφαίᾳ κρατῶν, ἔχων.
 Ὡς ἐρρέθη οὖν ἐνταῦθα ἅμα φθάντες, τὸ θηρίον
 Ἐξολέσαντες εἰς ὕψος τροπαίων τε καὶ μημιέων
 Ἥγειραν εἰς αἰωνίαν δόξαν τούτων τῶν ἡρώων,
 Οἴτινες τῆς ἀπώλειας ἔσωσαν ψυχὰς ἀθῶων.

8.

Τίς οὖν βλέπων τῶν Ἑλλήνων τὸ κλεινὸν τοῦτο μημιέων,
 Οὐκ ἀγάλλεται καὶ χαίρει τῶν παρθένων τὸ σχολεῖον;
 Ἐξ ὀνόματος ἐκλήθη Ζάππειος τοῦ θηρολέτου·
 Ἐξ ὀνόματος τοῦ Ζάλπα Κωνσταντίου κ' ἐδεργέτου.
 Πρὸς ὃν τρέφει Ἑλλήν ἄκρων καὶ ὀμιῶν πρὸς ἐκεῖνην
 Ἦν τὸ πάλαι πρὸς τῆς Ἰδρακόλετῆρ' ἐνγλωμοσύνην.
 Πανευγνώμονα καρδίας καὶ εἰς ἄλλον Κωνσταντίου,
 Ἦροκλήν τὸν Βασιάδην τὸν πολυμαθῆ ἐκείνου.
 Ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὰ μέλη τὰ λοιπὰ τοῦ συμβουλίου,
 Εὐγνωμόνως Ἑλλήν ἔχει τοῦ περικλειοῦς Ζαππείου.
 Εἰς τὴν πρόσodon ἀόκτως τοῦ παγκάλου φητωρῶν
 Συντελοῦντα, συνεργοῦντα μετὰ τρόπον θαυμασίον.
 Τὴν ἀξίαν λόγου ἔτι διευθύντριαν ὀμοίως
 Καλλιόπην, Κοσμητρίαν συνεργούσας ἐπαξίως.
 Ἐξουσι τούντεσθεν τούτων αἱ μητέρες θυγατέρας,
 Ἐσομένας τῶν σμαράγδων καὶ αὐτῶν τιμωτέρας·
 Ἐνάρετους καὶ τοιαύτας; οἶαι ἦσαν Ἀθηναῖα
 Ἦ Φωκίωνος κ' ἐκεῖνη Κορινθία ἢ ρωμαία.
 Τίς ὁ κόσμος τῶν ὠτίων, δέσποιναί, καὶ βραχιόνων,
 Οἱ στρεπτοὶ ἐξ ἀδιμάρτων; ἠρωτῶντο πρὸ αἰῶνων,

Τὰ διάχρυσα βαρέα ψέλλια καὶ μισραγίται,
 Τί ἐνώτια φρωσόλια οὐδαμῶς ὑμεῖς φορεῖτε;
 Ἄπεκρίναντο ἔκειναι, τῶν συλῶνων ἢ σοφία
 Κι' ἀρετὴ ἡμῶν ὁ κόσμος ἀγωγὴ τε καὶ παιδεία·
 Τέχνων τῶν προσφιλεστάτων ἢ αἰδῶς καὶ ἡ σεμνότης,
 Ἦ εὐσέβεια, τὸ σέβας πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡ πραότης

9.

Ἐθνησιμῶν καὶ πεποθησῶν στερεὰς εἰς τὴν θρησκείαν
 Καὶ τὴν πίστιν τῶν πατέρων τὴν ἀγνήν τε καὶ ἀγίαν
 Ἐξουσι καὶ ἀκραδάντους αἱ ἐνταῦθα ἑλληνίδες
 Μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Ζαππέλου ἐξοδὸν αἱ Βουλαιίδες.
 Ἦρωίδες ποτ' ἐροῦσιν ἐν ἀγῶσι, τὸν γενναῖον
 Χυρακτῆρα τῆς Λακαωνίης φέρονσαι καὶ θεσσαλέον,
 Ἦ τῶν ὅταν χειραθύμων γέρονται ποτε μητέρες,
 Καὶ ἠρώων τῶν κινδύρων τῆς πατρίδος ἐν ἡμέραις.
 Τὸ ἀδόμητον ἐκεῖνο, ἢ τὰν ἴων κομισαίς πάλιν
 Ἦ ἐπὶ τὰν κομισθῆσιν χαρὰν φέρων, παῖ, μεγάλην.
 Καὶ μητέρων ἀλλοφύλων τὸ παράδειγμα, ὁ τύπος
 Ἐσοῦνται αἱ Ἑλληνίδες κί' ἀρετῶν εὐώδης κῆπος.
 Ἄλλοιῶσῶν δὲ τοιαύτας τῶν ἠθῶν τῶν Ἑλληνίδων
 Ἄγωγῆς καὶ τρόπων τούτων εὐφροσύνης ὅταν εἶδον,
 Ἐμακάρισα τὸν Ζάππην τὸν δὲ φηλον Βασιάδην,
 Ἐπαιῶ ὡς συνεργοῦντα καὶ Ζωγράφον, Φωτιάδην.
 Ἦως μὴ δάφνας ἐλικῶνος ἱκανὰς ἐγὼ συλλέξω;
 Ἦως ἐκ τούτων ἕνα μέγαρ στέφανον ἐγὼ μὴ πλέξω;
 Ἦ ῥόδων, ἴων τε καὶ ἄλλων τῶν ἀνθέων τῶν εὐόσμων,
 Διὰ τοῦτον πῶς τὸν Ζάππην μὴ κηρύξω εἰς τὸν κόσμον;

Τανδρ, Ζάππα Κωνσταντίνε, ἄγνωστος ἐκ τοῦ πλησίον
 Ἐκτῶν πράξεων Σου ὁμως οὐ μικρῶν βροτῶν ἰδίων,
 Συμπεραίνω ὅτι ἔχεις ἀρετὰς τοιαύτας οἷας,
 Εὐαγγέλιος Ζάππας εἶχεν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς καρδίας.
 Μάλιστα δὲ ἐξ ἑκείνης πράξεώς Σου τελευτάς
 Τῆς ἰδρύσεως τιμένους τῆς θηλειᾶς νεολαίας,
 Ἐξ ὀνόματος Ζαππέου τοῦ καθιδρυτοῦ κληθέντος,
 Κ' ἐν τῇ πόλει οὐ ὁ θρόνος τοῦ Σουλτάνου ἰδρυθέντος.
 Διὸ χαιρε, χαιρε ὅτι ἐν τῇ στήλῃ τῆς χορηγίας
 Τῶν μεγάλων ἐνεργάφῃ τ' ὀνομά Σου ἀπ' ἐνθετίας.
 Ὡς ἐκεῖ οὐ ἐν τῇ δέλω τῆς ἀθανασίας φέρον,
 Εὐλογίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπαύσιον τῶν πατέρων.
 Ἡβουλήθη δὲ ἀφελθαι ὑπομνήματα εἰκόνας,
 Αἰπερ μόνον διαρκουσίην εἰς αἰῶνων τὰς αἰῶνας,
 Ἀρετῶν κατ' Ἰσοκράτην πολλῶ μᾶλλον ἢ ἐκείνας
 Τὰς τοῦ σώματος τὰς ζώσας ὀλιγίστους μόνον ζῆνας.
 Ὅθεν φράγμα καὶ εὐχος οὐχὶ μόνον τῆς Ἠπείρου,
 Τῆς φροσύνης σε πατρίδος ἀλλ' Ἑλλάδος ὀλοκλήρου.
 Ταῦτα ἴδια μεγάλων καὶ ἀνδρῶν τῶν θαυμασίων
 Τῶν προποτα τοῦ ὑψίστου εἰσιόντων εἰς τὸν βίον.
 Εὐτυχῆς εἰ ἠδυνάμην εὐφημηῆσαι κατ' ἄξιον
 Τὸν Μαικήραν, τοῦ Ὀμήρου κεκτημένος φαντασιῶν.
 Τῶσα γράφω ἢ ἐγὼ δὴ ἀφορμὴν τοῖς σοφωτέροις
 Τοῦ τὸ ἔργον συμπληρῶσαι καὶ πολλῶ ἰκανωτέροις.
 Ὅθεν δέξαι, Ζάππα, ταῦτα ἐξερχόμεν' ἐκ καρδίας
 Ἀγνωστῆς Μακεδόνος καὶ μιστῆς εἰλιουριέας.

Τί ἀκούω ἐν ἡ ὥρᾳ τελευτατοῦ τοῦτοῦ στίχου
 Ἐγχαράττω, ὡς μεγάλης σάλπιγγός τιος τὸν ἦχον;
 Αἱ δεήσεις εἰσὶν αὐταὶ ἄς ὑπὲρ αὐτοῦ ποιοῦσιν
 Αἱ παρθένοι τοῦ Ζαππέου τῷ θεῷ καὶ ἀνυψοῦσιν
 Χείρας κρᾶζουσαι μεγάλη τῇ φωνῇ ἀπὸ καρδίας.
 » Γύψιστε θεὸ καὶ πάτερ τοῦ ἐλέους κ' εὐσπλαγχνίας!
 » Οἶδαμὲν σοὶ χάριν, Ἄνα! ὅτι ἐρριψας τὸ βλέμμα
 » Ἐνός Ἀνακτος δικαίου σκέπων καὶ φρονῶν τὸ στέμμα,
 » Εἰς ἡμᾶς τὰ πλάσματά Σου ἐπὶ τέλους, εὐργέτα!
 » Γλυκὸν ὄμμα εὐσπλαγχνίας, τῶν ἀνόμων καθαίρετα.
 » Ὅρμη' ἀγάπης ὑπερμέτρον, πατρικῆς φιλοστοργίας
 » Ἀγαθῶν χορηγὸ πάντων καὶ πηγὴ τῆς πανσοφίας,
 » Πρόσωπον εὐμενὲς πάσαις ἐπιστρέψας ἐχαρίσω
 » Δ' ὀργάνων Σου σταγόνας ἡμῖν ταύτης ἐδωρήσω.
 » Ὅργανόν Σου ἐστὶν οὗτος, πάνσοφε ὁ τῆς σοφίας
 » Ἀνεγείρας ἡμῖν οἶκον, ὃς βουλήσεις Σου τὰς θέας
 » Καὶ καθήκοντα διδάσχει, ἃ ὀφελλομεν τῷ πλάστῃ
 » Ἐν γῆ ταύτῃ τῶν πατέρων καὶ τοῦ Βύζαντος τῷ ἄστει
 » Χάρισαι πολλὰ τὰ ἔτη, αὐτοῦ φρουρεῖ τὴν ὑγείαν
 » Μετ' αὐτὰ τὴν δόξαν εἰτά Σου, θεέ, καὶ βασιλείαν.
 » Ζήτω! ζήτω πολλὰ ἔτη, ὁ περίπυστος ἐκεῖνος,
 » Εἰς τὰ φῶτα ὃ εἰσάγων κ' εὐεργέτης Κωνσταντῖνος!
 Ὁ ἀνὴρ ὄν εἰς τὴν σφαιραν τὴν γητῆρην δεξιὰ σου
 Ἐπεμψεν ἢ ἐκπληρώσῃ τ' ἀγαθὰ βουλευμάτά Σου!
 Τῆν 25 Μαρτίου 1876. Κωνσταντινουπόλις.

ΩΙΔΗ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΛΛΑΔΑ

§.

Ἡ κόρη τοῦ Διὸς Παλλὰς φωνῇ τῇ γεγονῦσα
καλεῖ φωνοῦσα σπένδσα ἐν πάσῃ προθυμίᾳ
Νήματα τὰ ζωήροητα ἀντλήσαι ἐκ πηγῆς μου,
σεμναὶ παρθένοι καὶ ἄγραι τῆς θαυμαστῆς φωνῆς μου.

Εἰσελθετε εἰς τὸν ναὸν
ἐν χαρῇ καὶ ἡλαρί,
ὡς αὐταὶ αἱ λαμπηδόρες
τοῦ ἡλλου καὶ ἄγραι.

Ἐρμιαί μου γίγνεσθε, ὦ κόραι Ἑλληνίδες,
τοῦ Γέροντος τοῦ Ἑλληνικοῦ αἱ πάγχρσοι ἐπίδες.
Ἀντλήσατε τὴς ἀρετᾶς τῆς γυναικὸς ἐκείνης
Φωκίωρος τοῦ συνετοῦ, χρηστοῦ μετ' εὐφροσύνης (1).
Τῆς Ἀσπασίας τῆς σοφῆς τοῦ Περικλέους εἶτα
Φορέσατε τὸ ἔνδυμα, τὸ ἔνδυον καὶ ἐσθήτα·
Αὐτῆς, φημι, τὴν μάθησιν ἀνύσασθε σοφίαν
Ἐν ἣ ἐμβλέψας Περικλῆς συνδέει συνζυγίαν.

(1) Ἐρωτηθεῖσά ποτε ἡ Φωκίωρος ἵνα τί μόνῃ αὐτῇ οὐ φέρει
κόσμον; ἀπεκρίνατο· ἀρκετὸς κόσμος μοὶ ἐστίν ἡ ἀρετὴ τοῦ
ἀνδρός.

Τῆς Κορινθίας τῆς καλῆς καὶ θαυμαστῆς Ῥωμαίας (1)
 Τὰς ἀρετὰς ἐνδύσασθε κοσμήματα τῆς χάριτος:
 Εὐσέβειαν, σεμνότητα καὶ τὴν αἰδῶ ὁμοίως
 Ἡρὸς ταῖς ποικίλαις γνώσεσιν ἐνδύσασθε ἰδίως.

Εἰσέλθετε εἰς τὸν ναὸν

κτ.λ. κτ.λ.

Ἔμπειροι δὲ οἱ φερέτεροι προσέχετε σωλήνας
 Τὰ ράματα ἐκβλύζετε, ὡς τοῦ φωτός ἀκτίνες,

(1) Ἐρωτηθεῖσα καὶ αὕτη ὑπὸ πλουσίαις τινὸς γυναικῶν, ποῦ τὰ περιδέραια, ἐνώτια καὶ χρυσῆ φέλλιά σου, Κορινθία; μετ' οὗ πλὴν τὰ βλέπεις, ἀπεκρίνατο. Ἐπαρουσιάσθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῆς, ἀποκεκλυμμένοι τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ σεβασμοῦ πρὸ αὐτῆς ἰστάμενοι, εὐήγημένοι, εἰς τὰ χράμματα λίαν ἀνεπτυγμένοι, εἰς τὴν ἠθικὴν καλῶς ἐξησκημένοι, τὸ ἐρυθρὸν τῆς ἀρετῆς χρῶμα ἐπὶ τοῦ προσώπου βαθέως ἐξωγραφημένοι κεκτημένοι, ἀρεταῖς πολλαῖς κεκοσμημένοι καὶ ἀλχηθῶς ὡς εἰκόνες τῇ θεῷ χειρὶ πεποιημένοι, ἰδοῦ, εἶπεν, ὁ ἐμὸς κόσμος οὗτος.

"Ὅτι ἡ μήτηρ ἔχει μεγάλην ἐπιβρόχην εἰς τὴν μέλλουσαν τύχην τοῦ παιδὸς γνωστὴν ἐκ τῆς ἱστορίας. Ἀναδιφράτω τις τὴν βιογραφίαν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα, τοῦ Μ. Πέτρου τῆς Ῥωσσίας καὶ τοῦ Μ. Ναπολέοντος τῆς Γαλλίας καὶ εὐθὺς κατανοήσει ὅτι τὸ μεγαλεῖον καὶ τῶν τριῶν ὀφείλεται ταῖς μητρῶσι

"Ἴν' ὦ τι καθαρὰ πολὺ καὶ διαγγῆς τὸ ρέμμα,
 Θεράποντες φροντίσατε, ἴν' ἡ ἀγνὸν τὸ πνεῦμα.
 Ἐμπνεύσατε, διδάσκαλοι, καθηγηταὶ μου φίλοι!
 αἰσθήματα, φρονήματα προχέτωσαν τὰ χεῖλη,
 ἀγνότατα καὶ καθαρά, γερρατὰ τε καὶ πλήρη
 Φιλοπατρίας τῆς ἀγνῆς ἢ γλῶσσα εἴθε σπείροι!
 Ὅπως τὸ θῆλυ μορφωθῆ γνώσον καθὼς ἐμπρέπει
 Τῷ Γένει ὅπερ ὑπὲρ πάντων εἰς τὰς Μούσας ἄλλο ῥέπει.

Εἰσέλθετε εἰς τὸν ναὸν

κτ.λ. κτ.λ.

Καὶ σὺ προστάτις ἀντ' ἐμοῦ, Σατταροὶ μοι Ἐρασιμα,
 ἡ κόρη τοῦ Διὸς Παλλὰς φωνεῖ, ἐν ἡσυχία.
 Τῶν γέων τῶν σπουδαζουσῶν μετ' ὕμιατος ἀγρύπνου
 Ἔσο αἰεὶ προσέχουσα μακρὰν οὔσα τοῦ ὕπνου.
 Ἴν' ἐξελεθῶσαι αἱ ἐμαὶ ἱέρειαι φορῶσι
 Στολὴν τελείαν τῆς ψυχῆς, λευχειμονες δὲ ὦσι,
 κεκοσμημέναι ἀρεταῖς ἰδίαις Ἑλληνίδων
 Πλήρεις παιδείας ἀληθοῦς καὶ εὐγενῶν φροντίδων.

Εἰσέλθετε εἰς τὸν ναὸν

κτ.λ. κτ.λ.

Φωνεῖ εἶθ' ἡ ἀγνή κόρη τοῦ Διὸς καὶ πρὸς τὰ μέλη (1)

(1) Τὰ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Παλλάδος μέλη εἶπεν τὰ ἑξῆς: Β. Σαρακιώτης ὁ καὶ πρόεδρος, Ἀριστοκλῆς ἀντιπρόεδρος, Γ. Γεωργαντάπουλος, Β. Βαλλιάνος, Γ. Βαλσαμος, Γ. Κωνσταντινίδης, Γ. Γκιών, Γ. Κεζάνοβιτς, Ν. Κούσεβιτς.

εὐα σεμνὰ καὶ βουλιηρόρα περιτράνωσ ἐν τῷ τέλει·
 χάριν οἶδα ὑμῖν πᾶσι πιστῶς οὐ ἀγροπνεύετε
 Καὶ ἀόκνωσ προστάσαν τῷ ναῶ μου χορηγεῖτε
 Εὐγνωμόνωσ ἅπαν ἔχω· οὐ μικρὰ εὐεργεσία
 ἢ ἐμοὶ νῦν γυγνομένη, τὸ κηρύττω δημοσίᾳ.

6.

Εἰς τὸν Ὀλύμπου ὁπίσταν ἀναβῶ τοιαῦτα φράσω
 Ζεὺ καὶ πάτερ θεῶ πάντων πρόσχεσ οἷσ ἐγὼ χαρίσω.
 Ἐν τοῦ Βόζαντος τῇ πόλει, οὐ ναός μου ἀνυψώθη,
 Ἐπ' ὀνόματι μου μέγασ, ὡσ καρδία μου ἐπόθει.
 Ἐμοῦ χάριν οὐκ ὀλλοῦσ τῶν βροτῶν τιεσ μοχθοῦσι
 καὶ μεγάλην προστάσαν ταῖσ παρθένοισ χορηγοῦσι.
 Τῆσ ζωῆσ αὐτῶν τὸ νῆμα ποίησοσ ἐκτεταμένον·
 Αὐτοῖσ πέμψον ἐξ Ὀλύμπου πολὺν ὄλθοσ παρενφραίνων
 Τῆν καρδίαν διὰ τοῦτο νῶν τιμῶντων με προφρόνωσ.
 Πέμψον τ' ἀγαθὰ ἀμέσωσ διατάξασ παρεντόνωσ
 Τῷ Ἐρμῇ ἵνα κομίσῃ αὐτοῖσ, λέγω, ἢ ποθοῦσιν
 Οἱ βροτοί, τὸ πλίσμα δῶρα κἀγαθὰ αὐτοῖσ καλοῦσιν.

Εἰσέλθετε εἰς τὸν ναὸν

κτ.λ. κτ.λ.

7.

Αὐτὰ τοῦτα λέγει αὐτῇ καὶ τῆσ ἔνδοσ τοῦ Ζαππεῖου
 Ἐπειδὴ καὶ τοῦθ' ὁμοίωσ θυγατρὸσ τοῦ Ὀλυμπίου
 Διδὸσ οὐκ ἔμαθ' ἐντυχάνει κἀπερ φέρον ὄνομ' ἄλλο
 Καὶ ἱερεῖαι ὁμοίωσ ἐν ναῶ τῷ παιμεγάλῳ.

Τὰ αὐτὰ τοῖσ βουλιηρόροισ (1) τῇ πολλῇ Διευθυντρίᾳ,
 Ἐξ Ὀλύμπου τὸν πατέρα, ἵνα δῶ αἰτεῖ ἢ δια.

Εἰσέλθετε εἰς τὸν ναὸν

κτ.λ. κτ.λ.

Τὰ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ζαππεῖου μέλη ἐστὶ τάδε·
 Ξ. Ζωγράφος, ὁ καὶ πρόεδρος, ὁ ἀκόμητος ὀφθαλμὸσ τῆσ προέ-
 δοῦ τῆσ νεολαίας καὶ σοφίσ Ἀσκληπιάδης, Εὐστ. Εὐγενίδης καὶ
 Ν. Μπλέσασ ἀντιπρόεδροισ. Σ. Ϊ. Βουτυρᾶσ, γενικὸσ Γραμμα-
 τεὺσ, Δημ. Ταμβάκοσ, Δ. Γενηδουνιάσ· οἱ ἀκόμητοι οὗτοι ἰ-
 εθθαλμοὶ καὶ ἀκάματοι προνοηταὶ τῆσ προόδου, ἀναπτύξεωσ καὶ
 μετώσσεωσ τῆσ ἐν κατὰ Χάλκην Ἐμπορικῇ τοῦ Γένουσ Σχολῇ
 νεολαίας, ἦν εὐτυχῶσ ἐφορεύουσι. Κ. Καλλιᾶδοσ, Β. Ἰωαννί-
 δοσ, Σπ. Παλαιολόγοσ—Κοσμητήρια: Ἀγγελικῇ Ὀρλώφ, Ἀρ-
 γυρῶ Καλθοκορέση, Ἀργυρῶ Ι. Καλθοκορέση, Ἀρτεμισία Νικο-
 λάου, αἱ ἀόκνωσ καὶ λίχν ἐπιμελῶσ, ὡσ γνήσια Ἑλληνίδεσ, ἐκ-
 τελοῦσαι τὰ ἐπιβεβλημένα αὐταῖσ καθήκοντα.

ΩΙΔΗ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΖΑΠΠΑΝ

§

Ἐν χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ ἡ τῶν Κωνσταντινῶν πόλις
Σοι τῷ Ζάππῃ Κωνσταντίνῳ προσφωνεῖ ἐκ ψυχῆς ὀλης.
Λέγουσα ὡς εὐπαρέστης, κλεινὸν τέκνον τῆς Ἑλλάδος,
Ἰκανός Σοι ψάλλαι μόνος ὁ ᾠδὸς τῆς Ἰλιάδος.

2.

Ἐρχεσαι κ' εὐθὺς τὸ σῶμά Σοι προσφέρει τῶν Λογίων
Τὴν ὑπόκλισιν τὸ πρῶτον μετ' ἐμπόρων τῶν τιμῶν.
Εἶτα δὲ ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ αἱ σπουδάζουσαι τὸ γόνυ
Κλινουσαι ἐνώπιόν σου, τῷ λαμπρῷ αὐτῷ ἀνθῶνι.
Προσφωνοῦσαι, Πάτερ, χαίρε, δέξ' εὐγνώμονος καρδίας,
Ἀπασῶν ἡμῶν τὸν φόρον διαφόρου ἡλικίας.
Ἐρεγράφη τ' ὄνομά Σου, ἀραμμένου μέγα κλέος,
Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς καρδίας καὶ πτυχῆς αὐτῆς βαθέως.

47

3.

Ἀνυψώθη πρὸ ὀλίγου τέμερος Θεοῦ σοφίας
Πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ Γένους γεολογίας τῆς θηλείας
Πρὸ τοῦ Θεοῦ τῆς Τριάδος τοῦ ἐπ' ἐνόματι Σου
Ὅπερ ἔσται αἰωνία δόξα Σου καὶ ἡ τιμὴ Σου.
Ἐνδοῦ τούτου ἀνυμνεῖται τοῦ ὑψίστου ἡ σοφία.
Ἐν ἐκείνῳ τίς ἐκεῖνη διδαχθήσεται καὶ οἶα.

4.

Ὅσον χρόνον διαρκέσει οὐρανὸς Ἀρχαῖκός πόλιος
Τὸ ἀέτωμα ἐκείνου τοῦ ἐτέρου δὲ ὁ θόλος,
Ζήσεται τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τοῦ Θεοῦ πλασμαίων,
Εὐλογοῦμενον ἀπαύστως καὶ Ἑλληνικῶν στομάτων.

5.

Ἀπορρέουσα ὑπάγει ἡ ψυχὴ τοῦ εὐεργέτου
Ἐκ Θεοῦ εἰς Θεὸν πάλλιν καὶ παντὸς καλοῦ ἡγέτου.
Τὰ Ἰλλύσια πεδία, τῶν βροτῶν ἡ κατοικία
Ἄφ' ὧν πάντοτ' ἀπορρέει, ἀγαθότης, εὐποιία.

6.

Ἦ ἐλπίς, ἐλπίς γλυκεία. ἐξ ἀγάτης γενομένη
Πρὸς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον, πίστεως θερμαινομένη,
Εὐτυχίης, ἐλπίς, ἐκείνος, οὐ τὸ κέντρον τῆς καρδίας.
Ἐνδιαίτημα σὺ ἔχεις, ἡ πηγὴ τῆς σωτηρίας.

Ζήθι ὄθεν εὐποίας μὴ πανόμενος ἐκβλύζων
 Καὶ τὰς χέρσους ψυχάς, Ζάπτα, χάριστ' Σου κατακλύζων.

Γ. Ν.

§

Τ' ὄρομά σου, Ζάπτα, χώρας ἧτις φέρει κλήσιν Χώρας(*)
 Καὶ ἀπέχει τοῦ Βοσπόρου Λεύγας μόνον τιτὰς ὥρας·
 Παρηλέκτρισε Κυρίας, δεσποσύνας ἐξεγείραν
 Τοὺς συνδρομητάς μου βλέπε καὶ μαθήρεις αὐτὰς οἶας.

2.

Εἰς συνδρομὴν ἐσπεύσατε τὸν τίτλον τοῦ βιβλίου
 Μαθοῦσαι, ὦ μαθήτριαι, μικροῦ τιτος σχολείου·
 Διὸ ὑμεῖς ἀξίεστε, τοῦ Ζάπτα Κωνσταντίνου
 Μικροῦ καὶ βλέμματος αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ Βροσθερίου.

Γ. Ν.

(*) Γανοχώρων.

ΩΔΗ

Εἰς ΠΑΥΛΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ

ΑΡΙΣΤΕΑ ΚΑΙ ΛΟΓΑΔΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ.

§

Ἄρραγῆς τοῦ Γένους στόλος ὁ πατήρ Σου ὠρομάσθη·
 Ἄγαθος καὶ φύσει ρέπων εἰς τὰ εὐφρημα ἐπλάσθη·
 Ὡν τοιοῦτος ὁ πατήρ Σου, ὡς ῥοδωριὰ ὥρατα,
 Ἐχαρίσατο τῷ Γένει, χρηστὰ τέχνη καὶ γενναία.

2.

Ὁ πατήρ Σου ἐγεννήθη ἐν ἡμέραις δυσμοιρίας
 Ἡ πατρὶς ἐν αἰς ἐπένθει φέροσσα ταλαιπωρίας·
 Ὅτε σκότος καὶ ὀμίχλη κατεκάλυπτε μεγάλη
 Τὸν ὀρίζοντα τῆς χώρας τῆς πατρίδος καὶ αἰθάλη.
 Ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἑλλάδος καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα οὗτος,
 Ὡς ἡ φήμη τὸ κηρύττει, ἀνεδέχθη τηλικούτος.
 Τοῦ Ζαρίφῃ μεταστάντος εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιαν
 Οὗτος μόνος βλέπει πᾶς τις εὐποιεῖ τὴν κοινωρίαν·
 Σὺ δὲ Παῦλε, ἐγεννήθης ἐν ἡμέραις τῆς πατρίδος,
 Ὁ βλαστὸς αὐτοῦ καὶ γόνος πλήρῃσι χρηστῆς ἐλπίδος.

3.

Τὸ ἀνάστημά Σου, ὅσον τοῦ Πατρὸς ὁμολογεῖται
 Καὶ ὁ ἄνθρωπος τοιοῦτος ὁ ὢν ἔσω βεβαιοῦται.
 Ὁ Πατήρ Σου ἀρεδείχθη μέγας ἐκ μακρῶν τὸ πρῶτον·
 Αἱ δὲ πράξεις εὐφημοῦνται παρ' ἀπάντων μετὰ κρῶτον·
 Εἰ καὶ ἀφανῶς τὰς πράττει, ἀλλ' ἢ πολυπραγμοσύνη
 Τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἀγνώστους, ἐπαφίησιν ἐκείνη.

4.

Τ' ὄρομά του διὰ τοῦτο πρὸ πολλοῦ τῆς ἱστορίας
 Ἐν χρυσῇ σελλῷ ἐγγράφῃ, ὡς προστάτου τῆς παιδείας·
 Εὐεργέτης ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Παρελληνίου·
 Σέβασμοῦ δὲ ἀπολαύει παρ' ἀνδρὸς πατρὸς τιμῶν.
 Τῶν ἐχθρῶν σκοποδὸς παγίδας πηγρυμμένας ἐν τῇ χώρῃ
 Τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἐν χειμῶνος, θέρονος ὥρα,
 Ὅπως ἄρδην ματαιώσῃ ἐν τῷ Ἄστει τῆς Παλλιάδος
 Καὶ ἀχρήστους καταστήσῃ πρωτευούσῃ τῆς Ἑλλάδος,
 Ἰκανὰ εἰς τὸ ἐκτρῶσαι ἔθηκε κομισσας βέλη
 Πορηῶν καὶ ραδιούργων ἐχθρῶν στήθη τε καὶ σκέλη.
 Διὰ τοῦτο τ' ὄρομά του φέρει Ἑλληνα ἀνὰ στόμα
 Καὶ ἐν πάσῃ διαβάσει αὐτοῦ πᾶς τις ῥίπτει ὄμμα·
 Ἰδοὺ ἤδη διαβαίνει ὁ τοῦ Ἐθνὸς εὐεργέτης·
 Ἀγαθοῦ φωνοῦσι πάντες καὶ καλοῦ πατρὸς ἡγέτης·
 Ὁ πολλῶν ἀρετῶν τύπος, μάλιστα τῆς εὐσεβείας,
 κεκτημένος τὴν καρδίαν πολλῆς πλήρη εὐσπλαγ-
 [χρίας,
 Τῆς ὑπάρξεως ἀπάσης τῆς πειθούσης ὀρφανίας·
 Ὁ προστάτης ψυχῆς πάσης τηχομένης ἐκ πενίας.

Ἢ ὠφέλιμος ζωὴ του εἶθε εἴη μακροτάτη!
 Ὡς πολλοὺς ζωογονοῦσα καὶ, θεῆ, ὀλωτάτη!
 Προσθεῖς ἔτη εἰς τὸ σῶμα, ὑψίστη, καὶ πλεῖστα ἄλλα
 Τῆν ζωὴν ὑπὲρ ἐκείνην μήκυνον τοῦ Μαθουσαλά.

5.

Ἄλλα Σου τὸ ἐναντιον ἢ ἀρχὴ ἐκ τῶν μεγάλων·
 Ἐπεταί ὅτι φανήσῃ ὑπεράνω ὢν τῶν ἄλλων,
 Ὡς περ' ἔση κληρονόμος τῆς πατρῴας σου οὐσίας,
 Ἐφαμιλλοὺς πράξεις ἔξεις τοῦ πατρὸς Σου καὶ ὁμοίας.
 Εἰ καὶ μείζονος πολλῶ πάντως Σοι ὀφείλονται ἐκείναι
 τῆς ὀριμῆς καὶ ἀφορμῆς Σου ἀναλόγως, λῶστε, εἶναι.

6.

Ταῦτ' ἐλπίζων ἀριδίλως ὁ λαός, ἢ κοινῶντα
 Εὐχεται Σοι ἔαρ' ὅσα ὁ πατήρ Σου γεργρηθῆτα
 Εἶδεν, ὄψεται, ἰδεῖν Σε, ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Πατρίδος
 Τὸν φιλάγαθον, ὠρατον, τὴν ψυχὴν τε καὶ τὸ εἶδος.

7.

Ἢ Πατρίς Σοῦ ἐστὶ κῆπος ὁ τερπνὸς τῆς Μεσογείου,
 Ἄπασι γνωστὴ τυγχάρεϊ τοῖς λαοῖς τῆς ὑψηλοῦ
 Διὰ τοὺς μεγάλους ἄνδρας, αὐτῆς τὰς περιπετείας·
 Βάμβαν, Κοραῖν, ἐμπόρους, πλήρεις ὄντας εὐδοξίας.
 Καὶ τὸν Ὀμηρον ὁμοίως ὡς πέρ τινας ἱστοροῦσιν·
 Οὗτος Χίου ρίζαν φέρει, ὡς τοιοῦτον ἀνυμνοῦσι.

8.

Δέξαι τοῦτο ἀντὶ πάσης ἀρθοδέσμης ἐκ τοῦ Ιου
 Τοῦ Στεφάνου ἐκ ὁ Παῦλος τοῦ πολλοῦ τε καὶ ῥεξίτου.

Ὅτι ἄφθαρτον ὑπάρχει εἰς αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
Διαικίσει ὡς τυγχάνον προῶν τοῦ Ἑλικῶνος.

5.

Χαίρε ὄθεν, ὦ τῆς Νήσου Χίου γόνε, ὦν μακρῶν,
Ὅν ἢ Μοῦσα δι' ἀφθιτῶν στέφει ῥόδων καὶ ἀνθέων.

Π. ΝΙΑΓΚΑΣ.

ΩΙΔΗ

Εἰς Νικόλαον Ζαρίφην

[ΕΠΑΝΑΚΑΜΨΑΝΤΑ Εἰς ΚΩΝ]ΠΟΛΙΝ ΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Ἐὺν τῇ εὔ γεγονοίᾳ καὶ καλῶς ἡγμένην συμβίῳ αὐταῦ

ΕΛΕΝΗ:

§

Ἵπὸδέχεται ἐκ ξένης Σε ἐπαελλθόντα γαλας
Πῆς ὀμογενῆς σου χαίρων Ἰταλλας τῆς ὥρας.

2.

Οἱ τῆς Νήσου τῶν Πριγκήπων κάτοικοι ἀπὸ πρῶτας
Σέ ἀνέμενον, Ζαρίφην, ἐπ' αὐτῆς τῆς παραλλας.

3.

Ἦλθες, ἦλθες καλῶς ἦλθες εἰς τὴν χώραν τῶν Πατέρων,
Πῆς ἰδοῦ, εὐεργέτα, φῶς καὶ λάμψιν πάλιν φέρων.

4.

Ἦλθες, ἦλθες εὖ παρέστης εἰς τὴν χώραν τῶν πατέρων·
Περὶ Σε σσηθηθροισμένους τοὺς Σοὺς φιλους βλέπε
Ἐχάτων.

5.

Ὅτι δὲ ἡ ψαλλομένη τῶν σφαιρίων ἢ αἰθρία
ἐκ καρδίας καὶ ἐντόνως, ζῆθι, ζῆθι Σοε ἔθρα.

Ὡς θυμίαμα πενήτων, ὀργάνων αἰ ἰκεταί
κατευθύνοντο ἐν τάχει πρὸ τοῦ πλάστου κ' εὐλογίαι.

6.

Δέξαι τοῦτο ἀντὶ πάσης ἀνθοδέσμης Ἰουλίου
Ὁ ὁ χρόνος οὐ μαρταρεῖ ὡς περ τὴν ἐκ ῥόδου, Ἰου.
Ἐαρα πολλά καὶ θέρη ἴδοις μετὰ τῆς συμβίου
Καὶ τοῦ Γλαυτος τὴν λάμψιν πολλὰ ἔτη τοῦ ἡλίου.
Τὴν αὐτὴν ἐνχὴν θατέρω ποιεὶ ζεύγει ἢ καρδία
Πουρραρᾶ τῷ Νικολάῳ κ' εὐγενεὶ Ἀρτεμισία.
Λαμπρὸς τίτλος περιστέφει τῶν ἀγῶν τῶν παργγενάτων
Τῆς Ἑλλάδος στρατῶν τοῦτον ἀριστεία καὶ σπουδατορ.

Ἐως ὅτου ἡ ἡμέρα λαμπροτάτη ἀνατελεῖ.
Καὶ τριττὰς αὐτοῦ ἀκτίνας ὁ φωσφόρος ἀποστειλεῖ.

Γ. Ν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει	Elère du lycée Imp. Ott. Galata Sérâi
Κωστάκης Χρ. Ἄρτας	Nicolaki Chr Artas
Πέτρος Γάκη ἐκ Κλεισούρας 40	Μιλτ. Καραζίδης
Κ. Σθαρῶνος δικηγόρος 30	Ν. Κ Ηλιάσκος
Σ. Μανολόπουλος 30	Γ. Δ. Γεωργιάδης
Η. Μίγαλος ἐκ Χίου 25	Λ. Νεγρεπόντης
Γ. Ἀθ. Μανελόπουλος 40	Φ. Βούρος
Η. Λαζαρίδης 5	Ἀπόστ. Δημητριάδης
διευθύνται Γυμνασίων.	Δ. Διονυσιάδης
Χρ. Χατζηχρήστου 2	Ἐμμ. Ζυγομαλᾶς
Ι. Βασμασιδῆς	Α. Δ. Emmanoilides
Θ. Παππαθεοδώρου 4	Χ. Σ. Βαλλιάνος
Χ. Παππαδόπουλος	Ἄντ. Πετρίδης
Ι. Ξενιάδης	Ι. Χαριζανόπουλος Μακεδῶν
μαθηταὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Ἐμ- πορικῆς Σχολῆς.	Γεωρ. Καρνέλης
Ἄλ. Βαριάμογλου	Α. Λεφάκης φαρμακοποιὸς
Βασ. Η. Ζάππας	D. Sandoner
Παύ. Κ. Κράκαρης	Ἰατρὸς Candimir
Μ. Μ. Εὐστρατίου	Θεμιστοκλῆς Καραβίας
Philippe Gardalle	Γ. Κανελλόπουλος
Ν. Κ. Ζαρχαλῆς	Ἐπαμ. Μακρὸς 2
Η. Κ. Τραυλὸς	Σοφοκλῆς Γεωργόπουλος
Ν. Α. Παρρασκευᾶς	Εὐριπίδης Γεωργόπουλος
Γ. Ι. Τσαμπούλας 2	Αθ. Ἀλευρίδης
Δ. Τσημούρου Κλεισουριεὺς 2	Ἐὐαγ. Μ. Ἀθανασόπουλος
Ι. Χρ. Τζιγάτα Καστοριεὺς	Ι. Ζήσης, γραφεὶς οὕτω χάριν τοῦ εὐεργέτου μου Κ. Ζάππα 22
Κ. Ζάχος	Ι. Βάθης

M. Δ. Τοσκῶρ	Εὐθὺμ. Ἐμμανουήλ	
Τρύφων Εὐαγγελίδης	Ζαφ. Κυριακίδης μουσικός	
Χαραλ. Ἀρβανίτης	Γ. Καρατζᾶς	
Δ. Μ. Ἀργυριάδης	Χρ. Ἀθανασιάδης	3
Θ. Δεληγιάννης	Κ. Νικολαΐδης	
Δημ. Κ. Ἰωαννίδης	Χρηστίνη Ταχοπούλου	
Ρίζος Ἐλ. Τσαντᾶς Ἴατρος	Ν. Βουρὸς	
Γ. Σ. Ὁμηρος	Ἀθηνᾶ Βενετισινοπούλου	2
Φώτιος Μαυροπούλου	Κωνστ. Φραγκάκης	
Κων. Δούρος ἐκ Σερβίων	Δ. Σαραντιδῆς	2
Ν. Α. Μαρούλης δικηγόρος	Δ. Παντζῆρας	
Ἄναστ. Δάμπας	Γρηγ. Περθανᾶ	
Νικ. Τορτιδῆς	Ν. Ρηγούτσης	
Νικ. Δαραβιγγίδης Ἴατρος	Δ. Ἀκαστορίδης	
Νικηρ. Βεντούρης Ἴατρος	Γ. Στρατιδῆς (Μακρυκιοί)	
Θ. Κ. Σαμαλᾶς	Γ. Α. Λέκος	
Α. Ἀδαμίδης	Α. Ἰακομῆς	
Μ. Μαράστογλου ἔμπ. καὶ λόγιος	Β. Κ. Δημάδης	
Φώτ. Βαλασάνης ὁμοίως	Γ. Τρογιάνης	
Ἰω. Παππούδωρ διερμηνεὺς	Α. Ζακκαλῆς	
Λουδοβίκος Ι. Τρανῶ γραμ-	Παῦλος Παντελόπουλος	
Σωκρ. Ψίλιαρης	Γ. Ν. Λιάσσης	
Α. Ἀνδρεάδης δικηγόρος	Ι. Π. Κυζικηνὸς	
Α. Σ. Ρωσσάκης Καλλ. τέχνης	Στέφ. Β. Παππαδοπούλου	2
Ἄναστ. Δημόπουλος	Ἐ. εὐσεβῆς Ἄντ. Σαμοθράκης	2
Ξελ. Παναγιώτου	Θ. Χ. Ἀργυροπούλου	2
Κ. Δανέλης	Δ. Νικολαΐδης Ἴατρος	
Ν. Βανδούρος	Γ. Ἀποστολόπουλος	
Ὁ εὐγενῆς Α. Φωκᾶς	Ἀθ. Σφίκας	
Εὐαγγελινὸς Δεστούνης	Νικ. Λάλος	
Δημιανὸς Ἀποστολάτος	Ι. Β. Dussapes	2
Ν. Καλλέργης Ἴατρος	Θ. Πασχάλης Καπνέμπορος.	
Θεοχ. Α. Βυζάντιος	Ἄνδ. Βάτης	5
Ξενοφ. Ζαχαριάδης	Ι. Κ. Κικκιδᾶς	2
Ἐπαμειώνδης Ζαχαριάδης	Εὐστ. Ι. Μαρξμένης	

Ταξιάρ. Ἰεράκης	4	Ι. Καραγιαννόπουλος Ἴατρος	
Γρηγ. Γεωργόπουλος	2	Ν. Μιλούτης φαρμακοποιὸς	
Α. Παλαμάρης μουσικός		Γ. Ε. Ροσέτος	
Κ. Σωτήρου		Γ. Γεωργιάδης Ἴατρος	
Ἀνδρέας Τριγωνόπουλος		Ἀλεξανδρίδης	
Μακάριος Κωνσταντινίδης		Σ. Νικολαΐδης φαρμακ.	
Δημ. Καμπάνης Ἄντριος		Κ. Ῥουσιανὸς	
Ἐπαμ. Προύσαλης		Ι. Parle	
Στυλ. Χαραλαμπίδης		Κ. Παππαδόπουλος Μκεδῶν	
Κ. Λαουτάκης		Οἱ ἀξιοὶ λόγου ἀδελ. Ἀλεξίου	
Γ. Χ" Νικόλα		Ν. Κ. Α. Μακεδόνες	3
Νικόλ. Δεστούνης		Ὁμοίως ἀδελφοὶ Νίκαι	2
Ι. Π. Ἰωαννίδης		Ν. Α. Μετσουβίται,	
Δ. Ι. Δελαγραμμάτικας		Σταῦρ. Βρυώνης λόγιος	
Ν. Ἀναστασίου ἐκ Μετσόβου		Μιχαήλ Βρυώνης	
Ἀρχιμαν. Γεράσιμος προϊστά-		Ν. Βάϊις	
μενος τοῦ ἐν Γαλατᾶ ναοῦ τοῦ		Μ. Ρ.	
Σωτήρος Χριστοῦ.		Ν. Κ. Μιχαηλίδης διδ. Νυμφῶν	
Στυλ. Ἰάλεμος Ἱερεὺς ἐν τῷ		Μ. Α. Πάλλας	
αὐτῷ ναῷ		Χ. Ἰωαννίδης ἐκ χωρίου Γρύπης	
Δημ. Ἱερεὺς τοῦ Μπάνιου ἐκ		Δημ. Καλμηκίδης	
Ζυτουῦ		ὁ αἰδεσμ. παππαγεώργιος	
Παν. Νίτσου		προεστῶς ἐν Καλφάκιοι	
Ἠλίας Ῥῶκος		Ῥάλλης Νικολαΐδης Ἴατρος	
Δ. Ζούρκας		Ἄννα Καμηκίωφ	
Γεώρ. Μεσηνέζης		Κ. Ν. Παντζασιδῆς	
Νικ. Γονατᾶς		Ν. Ι. Σιμῶτα ἐκ Ηριγκήπων	
Ἄντ. Φρυπιώτης		Γ. Λέστος	
Διαμαντῆς Α. Καυλιᾶ		Α. Σωσίδης Μκεδῶν	5
Γεώρ. Χρόνης		Κ. Γ. Βαρουχίδης Ἴατρος	
Θεόδ. Ἰωάννου		Β. Δημητριάδης φαρμακ.	
Ι. Β. Valla		Δ. Ἀνδρεάδης Ζωγράφος	4
Οἱ νέοι Δάμων καὶ Πυλίας ἀξιοί.		Σακκελάρ. Μαγκλῆς Ζωγράφος	
Δ. Γεωργόπουλος	5	Θεμ. Γ. Στούγκας	
Α. Βαλλιάνος	40	Περ. Πολυγρονίδης	

Θεμ. Ἰωαννίδης	Φ. Γ. Ἀνδρέϊδης Δικηγόρος	
Δ. Παπαδόπουλος	Κ. Λουκάς	
Γ. Καλπάκας	Φ. Παπαδόπουλος	
Ι. Ι. Ἀγέλαστος	Ἄντ. Γιαννοῦσος	
Εὐστρ. Παπαδόπουλος Πρωτο- ψάλτης τοῦ ναοῦ τῶν Εἰσοδίων	Μ. Βελλογιάννης	
Γρηγ. Πασχαλίδης ψάλτης ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ.	Ν. Δεκαῖος Ἰατρός	
Ι. Γ. Παραπαντόπουλος	Λ. Δημητριάδης Ἰατρός	
Ι. Κ. Δόληρος	Ι. Α. Διάκος ἐκ Βόλου	
Γ. Τσάμης ὀδοντοίατ περιφανῆς	Ι. Α. Δζελέπης	
Ἄνωνυμος (Ι. Β)	Ι. Νικολαΐδης	2
Σταῦρ. Σταυρόπουλος	Γ. Τρωγάκης	
Ι. Δ Σαρῆς	Θεοφ. Α. Γιαννόπουλος	2
Α. Τίτος φαρμακ.	Ι. Γεωργίου (κρεωπ.)	
Ἐμμ. Στ. Βαρβέρης	Χ. Ἄσαντουρ	2
Θρασύβ. Χατζηραγυρός	Μ. Σουπιδης	5
Γ. Κωνσταντινίδης	Κ. Δημάδης ἀρχιτ. περιφανῆς	2
Ἄντ. Δημητριάδης	Ν. Δεστουνιάνος	
Ι. Παππαϊορδανίδης	Παν. Π. Χρηστίδης ἐκ Συνασοῦ	
Γεωρ. Βογαζέλης Ἰατρός	Γ. Παταγός Βεβροειδῆς	
Σταμ. Νικολαΐδης	Ἄλξ. Σεμπτέλος	
Ι. Θωμ. φαρμακ.	οἱ ἐκ Κλεισοῦρας τῆς Μακεδονίας	
Ἄλξ. Γ. Καλάβριος	ἐλλομαθεῖς συνδρομηταί.	
Ν. Ι. Β. Καρδομάτης	Πέτρος Γάκης	50
Σταμ. Μολενάκης	Γιαννάκης Ζήσου Γιάννης	
οἱ ἀξιοὶ λόγου ἀδελφοὶ Καθαδία	Γεώργιος Γάκης	
Γ. Ζ. Χ.	Σίμος Γάκης	3
ὁμοίως ἀδελφοὶ Θεοδοσάτου	Δ. Δημοῦρκας	
Κ. Γ.	Γεώρ. Π. Μαρτίνος	3
Ι. Μπίρας	Νικ. Ἀθρειωμένος	4
ὁ Φίλος τοῦ λογιῶν καὶ κερδίου	Ἰ Παπαδόπουλος	
Ἐρμού ἀξιόλογος φίλος	Ἀργύρης Κυριακῶ	
Κ. Δουμουτζόγλου	Χρῆστος Βρίγκας	5
Γ. Διάγγελης δικηγόρος	Ἄναστ. Καραμπάτσος	
	Ι. Ν. Νιάγκα	

Νικ. Δ. Σιδερός	Γεώρ Σκόντης	
Γρηγό. Κ. Πεδύλοποιός	Γιάν. Σκόντης	
Χρῆστος Ν. Σουργούτης	Γ. Μηνάς	
Γεώρ. Δημοῦρκας	Στρατῆς Χ. Μίχου	
Πέτρος Δ. Δημοῦρκα	Δημ. Π. Σαράφης	
Γ. Ἀναστασιάδης	Δημ. Στέφ. Βούτσου	
Πέ. Γ. Σιμῶτα ἐν Θεσσαλον.	Πέτρος Μάρκου	2
Νικ. Φανίτσας	Ἄθων. Σ. Ζήκας	
Βασίλ. Κομβόπουλος	Πέτρος Μάρκου	2
Μιλτ. Κωνσταντινίδης	Χρῆστος Νικολαΐδης	
Γρηγόριος Ν. Γεωργιάδου	Σπυρίδ. Α. Δάγκας	2
Πέτ. Ι. Δούμκα	Νικ. Σιταρᾶς	
Νικ. Ι. Δούμκα ἐν Βελιγραδίῳ	Βασίλειος Τόττη	
τῆς Σερβίας	Χρῆσ. Γεωργίου ἐκ Μαρτίσστης	
Δημ. Πίροπος	τῆς Ἐπαρχ. Σιτανίου	

Ἡ Κλεισοῦρά ἐστιν ἡ πατρίς μου. Αὕτη ἀνυψοῦσα ὑπερηφάνως τὴν κεφαλὴν καὶ φέρουσα τὸ μέτωπον εἰς ἀεὶ ὑπερήφηλα ἀποκρούει παλαιούσα, ὡς λέων, πᾶσαν ἐπιβουλὴν, ὑφαινομένην καὶ ἐπερχομένην ἀπὸ τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὀρίζοντος, καὶ νικῶσα ἀεὶ φέρει τὸν θρίαμβον. Ἀνέκαθεν ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως αὐτῆς γιγνώσκουσα τὴν καταγωγὴν περιθάλπει τὰς Ἑλλ. Μούσας καὶ ὑπὲρ τὴν δύναμιν. Τεκμήριον δὲ τούτου ἐστὶν ὁ πελώριος τῆς παιδείας οἶκος, ὁ πρό ἐτῶν ἀνεγερθεὶς καὶ ἐκ τῆς Ἀνατολικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς, φέρων ὀρίζοντα ἀγανῆ, ὁρᾶται ὡς γίγας ἐμφαίνων πρόσωπον λευκότετον ὡς τῆς χιόνος, καὶ χαριέστατον ὡς τῆς παρθένου, ἀπὸ πέντε ὠρῶν ἀποστάσεως. Ἐν δὲ ταῖς τέσσαρσιν αὐτοῦ πλευραῖς καὶ προσόψεσι, γράμμασι κεφαλαίοις καὶ καλλιγραφικοῖς, γεγραμμένοις χεῖρὶ τοῦ ἐν μακαρία τοῦ λήξει Γιαννάκη Α. Σιμῶτα, εὐπατρίδου, ἀμ' ἐπανελθόντος νέου ἐτι τὴν ἡλικίαν ἐκ Βιέννης, ταύτην τὴν ὥραϊαν ἐπιγραφὴν: ΟΙΚΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΛΕΟΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ. Ἐπὶ δὲ τῆς κρήνης τῆς ἐντῷ κήπῳ τοῦ οἴκου τῶν Μουστῶν, γιγνώσκονται οὗτοι οἱ Ἰαμβικοὶ στίχοι, ποιη-

ἄντες ὑπὸ τοῦ ἐκ Σιατίστης τῆς Μακεδονίας μετὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ σχολαρχοῦντος φειμνήστου Δημ. Παππᾶ Χαρσιίου.

Ἡ πηγὴ πρὸς τὴν Σχολὴν

Ἐγὼ μὲν σώματα τὰ διψῶντα

Σὺ δ', ὦ καλλιόστη, ψυχὰς θνητῶν ποτίζεις.

Ἐχει σχολαρχεῖον, δημοτικὸν σχολεῖον καὶ Παρθεναγωγεῖον. Νηπιαγωγεῖον δὲ μετ' οὐ πολὺ συνιστᾶται δαπάνῃ τῆς ἐνταῦθα Φιλεκπ. Ἀδελφ. τῶν Κλεισουριέων.

Καείσης κακῇ τύχῃ τῆς πρώτης πολυτίμου καὶ πολυτόμου βιβλιοθήκης, ἐν ἣ προσετέθειτο καὶ ἡ τοῦ ἐκ Βιέννης τῆς Αὐστρίας μετὰ τὸν θάνατον ἀποσταλεῖσα βιβλιοθήκη τοῦ ἀοιδίμου Δημητρίου τοῦ Δαρβάρεως, γόνου αὐτῆς, ἐξ ἀμελείας τοῦ Σχολάρχου Α. Βήκα, ἐσχλημάτισαν ἄλλην νέαν. Ὀφείλεται δὲ τοῦτο τῇ φιλογενεῖᾳ τῶν περιφανῶν αὐτῆς τέκνων λογίων τε καὶ ἐμπόρων, τῶν ἐμπροσθεμένων ἐν αὐτῇ καὶ ἀλλαγῇ τῆς οἰκουμένης, καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐπομένων κυριῶν, Γιαννάκη Σ. Σιμῶτου, Βασιλείου καὶ Δημητρίου Μάω, Κωνστ. Μπαρναθάκη, Β. Βώβου, Πέτρου καὶ Ἰωάν. Τουρνομπούκα, Ι. Βαρβέρη, Τσότσου Δ. Ζούμου, Π. Παππαπέτρου, Δημητρίου Τάρτσα, Ι. Παππαδοπούλου, Ν. Στιφίκη, Κ. Δ. Μπέλτσου, Γ. καὶ Δ. Δημούρκα, Γ. Μ. καὶ Γιαννάκη Σκόντη, Στεφάνου καὶ Τσ. Λέκου. Οὗτος ὁ φιλόπατρις πατριώτης πρὸ ἐτῶν παρεπιδημῶν ἐνταῦθα πρὸ ἑξ μηνῶν μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν αὐτῆς καὶ τῶν οἰκείων. Ἄμα τὸ ἔδαφος πατήσαντα ἡ πατρίς ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐν τιμῇ καὶ ἀγαλλιάσει περιπτύχαιμῃ καὶ κατασπασαμένη περιπαθῶς, ὥστε εὐθὺς ἐνεπιστεύθη αὐτῷ ἅπασαν τὴν διοίκησιν καὶ διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, τῶν Σχολείων, νεῶν καὶ τὴν δημορχίαν τῆς χώρας.

Ὁ δὲ ἰδὼν μετ' ἐκπλήξεως τὸ πρὸς αὐτὸν περιπαθὲς αἶσθημα αὐτῆς ἀνέλαβε καὶ διευθύνει αὐτὰ μετὰ ζήλου, εὐφημίας καὶ ἐμπειρίας, ἅτε κεντημένος καὶ πεῖραν πολλὴν καὶ πατριωτισμὸν οὐ μικρόν.

Ῥόνος τῆς αὐτῆς πατρίδος ἐστὶν καὶ ὁ ἐνταῦθα ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας παρεπιδημῶν εὖ γεγωνὺς καὶ ἄξιος πολλῆς τιμῆς οἰκογενεῖας σεβαστὸς Κ. Γιαννάκης Λύκας, τοῦ πικλῆν Καλάβριας, θεῖος ἐξ ἀδελφῆς τῆς εὐγενοῦς καὶ καλῶς ἡγμένης συζύγου τοῦ ἐν τοῖς λογίοις καὶ ἐμπόροις κυρίου Σ. Κεπετζῆ κυρίας Εὐανθίας, καὶ θυγατρὸς τοῦ γνωστοῦ ἐν τοῖς ἐμπόροις εὐγενεσπάτου καὶ πλήρους φιλογενεῖας κ. Μ. Χ. Θεολόγου.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἕκαστος κατανοεῖ ὅταν καταγωγὴν φέροι ἢ Κλεισοῦρα τῆς Μακεδονίας. Ἐπὶ ματαίῳ ὅθεν μοχλοῦσιν οἱ γῆν καὶ θάλασσαν κινοῦντες ἵνα προσηλυτίσαντες μεταβάλωσι τὴν φύσιν τῆς χώρας καὶ ἀποδείξωσιν ὅτι ἔλκει τὴν καταγωγὴν ἐξ ἄλλης καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, υἱοῦ τοῦ Φιλίππου, ὅστις ἠμελίωσε καὶ ἔκτισε τὴν παρὰ τὸν Ἄϊμον Φιλίππουπολιν, ἐνθα ὑπάρχουσιν ταῦν τὰ Ζαρίφεια διδασκαλεῖα, φέροντα, ὡς γνωστόν, τ' ὄνομα τοῦτο ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀοιδίμου Γ. Ζαρίφη, οὗ τὴν ἀπώλειαν ἐθρήνησεν ἅπαν τὸ πανελλήνιον, καὶ οὐ τινος τῇ ἐντολῇ διατρουῦνται καὶ διατηρηθήσονται εἰς αἶψα ὑπὸ τῆς σεβαστῆς οἰκογενεῖας καὶ τοῦ περικλοῦς αὐτοῦ καὶ διαδόχου υἱοῦ κ. Λεωνίδα.

οἱ ἐκ χώρας τῶν Γανοχώρων
φειλομαθεῖς συνδρομηταὶ καὶ
συνδρομητρίαι.

Ἡ Τσατάλας
Θωμ. Ζ. Ρωσσέτος
Ἄσπασια Σ. Λουίζου
Καλλιόπη Χ. Ἰωαννίδου Ἰατροῦ
Φωτεινὴ Β. Καψάλη
Σμαράγδα Π. Ἰωαννίδου
Ἄννα Α. Μάρκου
Καλλιόπη Γ. Στατάλα
Ἄννα Α. Λογοθέτου
Μαρία Παντελοπούλου

Θωμ. Δ. Δημάκη
Παγιῶ Π. Βαλσαμῆ
Παναγιώτα Χ. Λίβα
Κατήγκω Γιαννάκου
Ἐλένη Γ. Ρωσσέτου
Κασσάνδ. Α. Κουγιουμτζόγλου
Ἄγλατα Σ. Λουίζου
Καλλιρόη Θωμᾶ
Καλλιόπη Γ. Μοσχίδου
Πενθεσ. Χατζῆ Κωνσταντίνου
Μελπομένη Ι. Ρωσσέτου
Ματενία Δημητρίου
Φωτεινὴ Ἰωακείμ

Αὐται, ὡς ἔλαφοι, θιψῶσαι προγονικῆς σοφίας καὶ σπεύδουσαι ἀπλήστως δρᾶττονται παντὸς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν αὐτῶν ἀποθλιέποντος. Τοῦτο δὲ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξ ἀπαλῶν ἐτι δούγων ἐντυπύσεων, ἃς ἔλαβον ἐκ καλῶν μητέρων καὶ διδασκάλων, ἃς θαυμάζων συγκαίρει ἕκαστος ἐπὶ τῇ γνησίᾳ τῶν θυγατέρων ἐλληνικῇ ἀγωγῇ τε καὶ διδασκαλίᾳ.

Οἱ ἐκ Σωξουπόλεως		Νικ. Ἀθανασίου
Κ. Θεοφανίδης Δήμαρχος	5	Δράκων Β. Χ. Ἀλεξίου
Ι. Σ. Θεοδοσίδης	5	Ἐμμανουὴλ Ι. Πατεράκης (δικηγ. ἐν Πύργῳ)
Γεωρ. Χ. Καρδομάτης (δημαρχ. πάρεδρος)	1	Α. Γ. Τζελεμπόγλους
Νικ. Εὐσταθίου		Ι. Χ. Καρδομάτης (στρατιώτ.)

Σύμπαντες οἱ ἀνωτέρω φλέγονται ὑπὸ ἐνθέρμου πρὸς τὰ πάτρια καὶ τὴν προγονικὴν σοφίαν ζήλου. Ἴδια δὲ ὁ κ. Θεοφανίδης καὶ Θεοδοσίδης, ὧν αἱ περικοσμοῦσαι τὴν καρδίαν ἀρεταί, ἡ παιδεία ἢ ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ προαγωγῆς τῆς πατρίδος αὐτῶν εἰς πᾶν καλὸν μέριμνα καὶ ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τοῦ γνησίου πολιτισμοῦ καὶ ἀληθῆ εὐτυχίαν, διὰ λόγου οὐ περιγράφονται· ἀξιοὶ ὅθεν παντὸς ἐπαίνου· καὶ εἴθε ἡ ζωὴ αὐτῶν μακροτάτη εἴη ἐπ' ἀγαθῶ τῆς πατρίδος!

Ἄλλοι συνδρομηταὶ
κων)πόλεως.

Γ. Βιολάκης Πρωτοψάλτης τῆς
Μ. Ἐκκλησίας
Η. Ἠλιάδης
Χ. καὶ Ι. Φωκᾶ
Εὐάγγελος Στυλιανίδης ἐκ Μα-
δύτου
Ἐπαμ. Ραπτόπουλος
Παρασκευᾶς Βασιλείου
Δημ. Σιακούφης Ἠπειρώτης
Ἀνδρέας Καρούβας
Γ. Βασιλειάδης
Χαράλ. Καλατσῆς
Η. Βασιλειάδης
Εὐτέρπη Ι. Μαργαρίτου

Γ. Σκοῦφος
Γ. Ροδοστηνὸς πρῶτην πρωτο-
ψάλτης τῆς Μ. Ἐκκλησίας
Ι. Μελισσινὸς
Λυσίας Δρόλας
Κ. Τριανταφυλλίδης
Παυσανίας Ἀνανιάδης
Γ. Ζεώτης
Ἄριστ. Βαφίας
Ι. Κούφας
Παναγ. Καλφόπουλος
Πέτ. Μαΐμερης ἀρχ. καὶ μηγ.
τῆς κυβερνήσεως
Γ. Συνόδης
Γ. Συνόδης
Γεώρ. Καρνέρης

Ἡ πρὸς τὴν Παλλὰδα ᾠδὴ μελοποιηθεῖσα ὑπὸ καλοῦ μουσικοῦ πάσης ἀλλης ἐστὶν ἢ καταλληλοτέρα, ὅπως ψάλληται ἐν τε μικροῖς καὶ μεγάλοις Παρθεραγωγείοις. Ἐν δὲ τῷ Ζαπτεῖῳ ἢ πρὸς τὸν ὕψιστον εὐχὴ τῶν Ζαπτιδῶν καλὸν ἵνα μελοποιηθεῖσα ψάλληται ὡς καὶ ἡ πρὸς τὸν Ζάπτιον ᾠδὴ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προλεγόμενα.

Τὸ Ζάππειον.

Ἡ Παλλάς.

Ῥῶδῆ εἰς τὸν Κ. Ζάππαν.

Ῥῶδῆ εἰς τὸν Παῦλον Στεφάνοβικ.

Ῥῶδῆ εἰς τὸν Νικόλαον Ζαρίφην.

Περὶ τῆς Κλεισούρας τῆς Μακεδονίας.

